
Petitie

Hoogleraren willen
meer diversiteit | **p.4** |

Opera

Postdoc ontrafelt libretto's
van Puccini | **p.10** |

Nieuwsquiz

Het oude jaar in
20 vragen | **p.16** |

RESOURCE ^[NL]

Voor studenten en medewerkers van Wageningen UR

nr. 9 – 10 december 2015 – 10e jaargang

Doormodderen op de Dreijen

p.14

>> JEROEN + VOEDSELBANK

Jeroen Candel, promovendus leerstoelgroep Bestuurskunde

‘Je komt met allerlei soorten Wageningers in aanraking’

Voor zijn werk bestudeert Jeroen Candel de voedselzekerheid in de wereld. Vanachter zijn computer. ‘De Voedselbank Neder-Veluwe geeft mij de mogelijkheid om directe impact te hebben’, legt hij uit. ‘Daarnaast is het ook gewoon leuk om te doen’. Die impact is helaas broodnodig. ‘Steeds meer mensen komen naar de Voedselbank. We hebben nu 250 huishoudens. Maar vorig jaar alleen al is het aantal met een derde toegenomen.’ RK / Foto: Guy Ackermans

>> INHOUD

nr. 9 – 10e jaargang

>> **8**

COVER

Kies de mooiste van 2015

>> **12**

ARTHUR MOL

'Ik heb nog goede voelhoorns op de werkvloer'

>> **18**

POP

Muzikaal Wageningen veert weer op

GANGEN VOL STILTE

Maandagmiddag. Ik stap een lift binnen en de keuze van de verdieping wordt beperkt door stickertjes. Verdieping 4 en 5 zijn *closed*. Ik ga naar de derde. Onderweg peuter ik aan het krullende draadje van de hangtelefoon met groen opschrift: Landbouwuniversiteit Wageningen. De lift ruikt naar vroeger. Ik slenter door de lange grijze gangen. Het linoleum blinkt alsof het net is gepoetst. Achter een deur is een ruimte verstopt. Groot en leeg. Er hangt een half verscheurde poster vol gezichten die naar nergens staren. Ik kan nog net lezen dat ze iets met studentenorkest De Ontzetting te maken hebben. Een uur lang loop ik door een bijna lege Dreijen. Een bijzondere plek voor iemand die daar nog nooit is geweest. Ik loop gewoon overal naar binnen. Niemand die vraagt wat ik daar doe. Fascinerend. Al die gangen vol stilte, met af en toe een paar voetstappen in de verte. Uitgestorven en afgeleefd. De naambordjes, lege krukken, vlaggetjes aan het plafond en mozaïek aan de muur. Muren vol herinneringen die wijzen naar een periode vol leven. Ik heb daar nooit deel van uitgemaakt, maar kon het wel voelen.

Edwin van Laar

EN VERDER

- 4 WE-pod is geland
- 6 Avondcolleges op proef
- 8 Allergie voor meelworm
- 9 CSI Kippenveer
- 11 Piet wil Ziggo niet
- 24 Schrijfadvis in trek
- 25 Student met burn-out
- 27 Geen tentamens op 6 mei
- 29 Ondertussen in Aruba

>> Gaat nieuw plan wél de grutto redden? | p.9

‘WU MOET HARDER WERKEN AAN DIVERSITEIT’

• Zestig hoogleraren tekenen petitie

Wageningen University moet meer actie ondernemen om een diverse universiteit te worden. Dat stellen zestig hoogleraren in een petitie die ze donderdag 10 december aanboden aan de raad van bestuur.

De petitie is bedoeld als ‘aanmoediging voor de raad van bestuur om er vol tegenaan te gaan’, zegt initiatiefnemer Ellis Hoffland. Zij reageerde op tegenvallende cijfers voor Wageningen University in de meest recente Monitor vrouwelijk hoogleraren. In 12 jaar tijd bleek het aantal vrouwelijke leerstoelhouders niet te zijn toegenomen. Bovendien blijft de WU achter in vergelijking met andere Nederlandse universiteiten.

Hoffland wil dat dit wordt aangepakt met een ‘ambitieuze programma voor genderbalans’. Dit zou naast morele steun ook structurele financiële ondersteuning moeten ontvangen.

Eind 2013 stelde Wageningen University al een genderactieplan vast. De projectmanager die dit uitvoert, wordt echter betaald uit NWO-financiering die eind maart afloopt. Hoffland vraagt zich of daarna voldoende structurele aandacht, en dus geld, beschikbaar is voor genderbeleid. Ook hoopt ze dat diversiteit in bredere zin wordt nagestreefd; dus ook meer wetenschappers uit minderheden en meer hoogleraren uit het buitenland.

Daarmee is de raad van bestuur het helemaal eens, zegt voorlichter Simon Vink. ‘Dat staat ook al in het

strategisch plan.’ De raad van bestuur begrijpt het ongeduld ook wel: ‘Het aantal vrouwelijke leerstoelhouders neemt maar langzaam toe.’ Hij wijst echter ook op de vorderingen die wel zijn gemaakt. Zo loopt het aantal vrouwelijke universitair (hoofd)docenten op en dankzij tenure track is het aandeel vrouwen onder de persoonlijk hoogleraren veel groter geworden.

Ook wil Vink de angst wegnemen dat na maart de aandacht zal verslappen. Het bestaande beleid, met onder meer bewustwordingscursussen en een coachingprogramma, wordt voortgezet. Het is echter niet duidelijk of één medewerker dat zal trekken of dat het op een andere manier wordt georganiseerd. En daar wordt nu ook nog geen besluit over genomen, zegt Vink. De raad van bestuur wil even

wachten op Ingrid Lammerse, het nieuwe hoofd HRM die op 1 januari start. **RR**

Lees ook de MI op p. 22: *Feminisering afdwingen?*

WE-POD IS GELAND

De auto zonder stuur is aangekomen op de campus. Op een sleepauto werd het hypermoderne karretje dinsdag de campus opgereden. De WE-pod gaat de komende tijd proefrondjes rijden over het universiteitsterrein. Op een vast parkoers zal het voertuig moeten bewijzen dat het veilig zelfstandig kan rijden. Eind volgende maand vindt er een officiële inhuldiging plaats door minister van Infrastructuur en Milieu Melanie Schultz van Haagen. Het is uiteindelijk de bedoeling dat de WE-pod gaat rijden tussen station Ede-Wageningen en de campus. Het wagentje rijdt zelf, bijgestaan door een batterij aan sensoren, camera's en computers. **RR**

ENQUÊTE WOON-WERKVERKEER

• Update van onderzoek 2012

Hoe duurzaam reizen wij naar ons werk of college? Een nieuwe enquête moet uitwijzen of onze ecologische voetafdruk nog wel bij de tijd is.

Bij het vorige onderzoek naar de mobiliteit in 2012 bleek dat liefst 57 procent van de medewerkers met de fiets naar het werk ging. Maar één op de drie medewerkers ging met de auto. Bij de studenten zal dat percentage vermoedelijk nog hoger liggen, maar die werden destijds nog niet meegenomen in het onderzoek. Nu wel. Vorige week zijn in Forum, Orion en de Leeuwenborch 853 studenten ondervraagd over hun vervoersgedrag.

De komende weken zijn de medewerkers aan de beurt. Ze krijgen de mogelijkheid online een vragenlijst in te vullen. Erna Maters, beleidsmedewerker maatschappelijk verantwoord ondernemen bij het Facilitair Bedrijf, mikt op in ieder geval 1250 ingevulde vragenlijsten.

De enquête uit 2012 is dringend aan een update toe, aldus Maters. ‘We hebben nu een buslijn over de campus en veel meer mensen zijn elektrisch gaan rijden of fietsen.’ Eén van de conclusies uit het vorige onderzoek was verder dat er meer behoefte was aan oplaadpunten. Die zijn er de afgelopen jaren gekomen. **RR**

VAN DAM WIL OVERLEG OVER 2-PROCENTREGEL

• 'Kabinet hecht grote waarde aan gouden driehoek'

Staatssecretaris Martijn van Dam van Economische Zaken (EZ) gaat overleggen met Wageningen UR over de 2-procentmaatregel die de Rijksbijdrage van de universiteit begrenst. Dat zegde hij de Tweede Kamer toe op 3 december.

Bovendien gaat hij met minister Bussemaker in een

brief duidelijk maken of het kabinet het groene onderwijs, waaronder Wageningen Universiteit, wil overhevelen naar het onderwijsministerie. Van Dam liet merken daar niet licht over te denken. 'Het kabinet hecht grote waarde aan de gouden driehoek tussen bedrijfsleven, overheid en kennisinstelling en ook aan de kwaliteit van het onderwijs', vertelde Van Dam de Kamer.

Van Dam deed geen uitspraken over de claim van Wa-

geningen UR dat het ministerie van EZ de studentengroei niet volledig financiert. Hij gaat eerst het gesprek aan met de raad van bestuur.

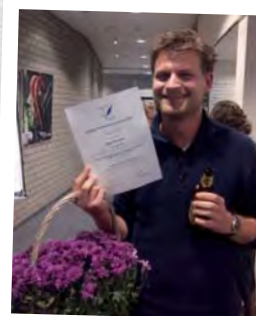
Hij ontraadde de Kamer om in te stemmen met een CDA-motie om een korting op de aoc's ongedaan te maken en een CU-motie om de bekostiging van de Wageningse universiteit gelijk te trekken met de technische universiteiten. De CDA-motie is inmiddels weggestemd, de CU-motie is aangehouden. **RR AS**

© COLUMN|STIJN

Publicatieprijs

De sfeer is gespannen. Zojuist zijn vijf genomineerden bekendgemaakt en drie van hen krijgen zo meteen de PE&RC-prijs voor hun wetenschappelijke artikel. Ik zit op het puntje van mijn stoel in een donkere zaal. Mijn collega Jan Kuiper is namelijk genomineerd.

Ik gun Jan de prijs. Jan zweeft ergens tussen de vakgebieden van zijn begeleiders. In andere woorden: hij heeft het zwaar gehad. Regelmatig zag ik hem 's avonds kreunend achter zijn pc zitten. 'Mijn begeleiders snappen elkaar echt niet', zei hij dan. Maar Jan werkte door; ruim drie jaar van Jans leven zit in deze publicatie. Sterker nog, ook nu krijgt Jan 's nachts geen rust. Want dankzij het perfectioneren van dit artikel heeft Jan slechts drie weken over om al het andere werk voor zijn proefschrift af te ronden. De derde prijs wordt bekendgemaakt. Niet Jan, maar iemand die ik niet ken. Pfff. De tweede prijs dan. Nee. De presentator klikt door de PowerPoint. 'De eerste prijs gaat naar een excellent geschreven artikel dat...' Dit moet Jan zijn, denk ik. Ze klikt verder. Ik bekijk het scherm: JAAAAH! Hij is het. Bij de afsluitende borrel laat Jan een brede glimlach zien. In de ene hand houdt hij een flesje bier en in de andere zijn *award* en een pot bloemen. 'Dit moeten we twitteren', zeg ik. Binnen enkele uren is de tweet ruim duizend keer bekeken. Zestien mensen hebben op de foto geklikt om Jans brede glimlach eens goed te aanschouwen en acht mensen vonden het nieuws dermate belangrijk dat ze het bericht retweetten. Een regelrecht succes. Waar de paper nou eigenlijk precies over gaat, heeft trouwens geen enkele twitteraar gevraagd. En nu ik eraan denk: ik heb zelf ook geen idee. **RR**

Stijn van Gils (28) doet promotieonderzoek naar ecosysteemdiensten in de landbouw. Maandelijks beschrijft hij zijn worsteling met het systeem wetenschap.

kort

>> VIC STERKSEL

Nieuwe manager

Theo Duteweerd uit Mariënheem wordt per 1 januari 2016 de nieuwe manager van het Varkens Innovatie Centrum (VIC) in Sterksel. Daarmee krijgt het VIC weer een fulltime manager, rechtstreeks uit de varkenshouderij-praktijk. Duteweerd is momenteel nog vicevoorzitter van Nederlandse Vakbond Varkenshouders (NVV) en penningmeester van de Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV). Hij legt deze functies per 1 januari neer om zich volledig te kunnen richten op zijn nieuwe

taak. Duteweerd volgt Han Swinkels op, die de afgelopen anderhalf jaar als interim-manager werkzaam was bij VIC Sterksel. **RR AS**

>> WUR-NETWERK

Reglement goedgekeurd

De WUR-council heeft ingestemd met het vernieuwde netwerkreglement. Dat moet garanderen dat het WUR-netwerk veilig en stabiel blijft. Aanvankelijk had de medezeggenschap grote bezwaren tegen voorgestelde gedragsregels over het gebruik van sociale media. Volgens de WUR-council zouden deze de vrijheid van meningsuiting van vooral studenten aantasten. De raad van bestuur zei de bezwaren te begrijpen en zocht in overleg naar een compromistekst. Studentenraadslid Wilco Muller bevestigt dat dit is gelukt. Het nieuwe reglement treedt 1 januari in werking. **RR**

>> EUROPESE BEURZEN

Nederland scoort

Nederland sleepte dit jaar 32 Europese *starting grants* voor jonge onderzoekers in de wacht. Alleen het Verenigd Koninkrijk en Duitsland haalden er meer binnen. Wageningen University kreeg één beurs, voor entomoloog Erik Poelman. Ook vorig jaar sleepte de WU één beurs in de wacht. Grootverdieners in Nederland zijn de TU Delft en Universiteit van Amsterdam, met dit jaar respectievelijk zeven en zes beurzen. Het is een doel van Wageningen University om meer dan 4 procent te krijgen van alle Europese beurzen die naar Nederland gaan; ruwweg de omvang van de Wageningse eerste geldstroom. Dat lukt aardig, zegt beleidsmedewerker Henrieke de Ruiter. Tussen 2008 en 2014 haalde de universiteit 8,4 procent van de *advanced grants* en 3,7 procent van de *starting en consolidator grants* binnen. **RR/HOP**

'GROEI AANTAL PHD'ERS NIET ONSTUIMIG'

- Dean Van Arendonk kijkt trots terug
- Fokkerij is 'prachtige uitdaging'

Johan van Arendonk, hoogleraar Fokkerij en genetica en Dean of Sciences, neemt eind december afscheid van Wageningen UR. Na 33 jaar 'fietsen naar zijn werk' vertrekt hij naar Boxmeer om de afdeling Research & Development van Hendrix Genetics te leiden. Van Arendonk spendeert straks zijn tijd deels in Noord-Brabant en in het buitenland; het fokkerijbedrijf haalt slechts een paar procent van de omzet in Nederland.

Deze nieuwe baan verschilt sterk van zijn werk als hoogleraar. Een welbewuste keuze, zegt Van Arendonk. 'Dit is echt heel anders, een prachtige uitdaging.' Dus niet langer kennis voortbrengen, maar 'producten' – hij gebruikt het woord aarzelend, het gaat immers om dieren – die zo goed mogelijk aansluiten bij de wensen van veehouders en consumenten. Fokkerij

is tijdrovend en vraagt een vooruitziende blik. Aan welke leggen, kalloen of varken hebben boeren over vijf jaar behoefte? 'Als je de verkeerde richting kiest, kost je dat meteen marktaandeel en veel tijd om het recht te zetten.'

Van Arendonk ziet ernaar uit om weer dichterbij de fokkerij te staan. Hij heeft straks slechts een klein team onder zich en dus weinig managementtaken. Ook heeft hij niet langer een tweede functie als Dean. 'Die combinatie was boeiend maar veeleisend.' Terugkijkend ziet hij – naast de prestaties van zijn eigen groep – veel zaken om trots op te zijn. Zo noemt hij het PhD-programma van de universiteit dat de afgelopen jaren verder is verbeterd. Onlangs is het hele traject – van selectie tot promotie – geëvalueerd door externe experts. 'Dat is niet verplicht en we zijn de eerste in Europa.' Typisch Wageningen vindt Van Arendonk dat: zoeken naar verbeterpunten, ook al gaat het goed.

Afgelopen jaren nam het aantal promoties aan Wageningen University sterk toe. Een toename die

de PhD-council ongerust maakt over de kwaliteit van de begeleiding. 'Ik snap de zorgen', zegt Van Arendonk. Maar hij vindt de groei niet onstuimig. Bovendien ziet hij ook initiatieven voor betere begeleiding. Zo worden vanaf 2016 de Resultaat & Ontwikkelingsgesprekken van alle promovendi verwerkt in dezelfde e-tool. Hiermee verdwijnt een praktische ongelijkheid tussen de groepen, zegt Van Arendonk. Bovendien verwacht hij dat begeleiders over een paar jaar standaard een 'basiskwalificatie begeleiding' moeten halen. **RR**

Ook klimaatprof Pier Vellinga neemt deze maand afscheid van Wageningen UR.

Lees erover op resource-online.nl

FOTO: GUY ACKERMANS

JOHAN VAN ARENDONK

1985	Gepromoveerd aan en in dienst getreden van de Landbouwhogeschool Wageningen
2002-2015	Hoogleraar Fokkerij en genetica
2004- 2007	Wetenschappelijk directeur van onderzoeksschool WIAS
2010-2015	Dean of Sciences

SLOOP BEGONNEN

FOTO: REMO WORMMEESTER

De komende weken gaat de Tropische Kas tegen de vlakte. Sloopbedrijf Hooijer uit Renkum is begonnen met het verwijderen van het glas en het saneren van asbest. Volgende week zal het metalen geraamte letterlijk worden weggeknipt, zodat de kas nog voor de kerst is verdwenen. Op de plek van de kas aan de Arboretumlaan komen 20 tot 25 appartementen voor starters, tweepersoonshuishoudens of ouderen. **Evl**

AVONDCOLLEGES OP PROEF NA ZOMER

- Studentenraad moet nog instemmen

De universiteit wil onderzoeken of er in september een pilot kan starten met avondcolleges. Dit blijkt uit een brief van de raad van bestuur aan de studentenraad. Het is nog niet zeker of de proef er komt: de studentenraad heeft instemmingsrecht.

De universiteit ziet de avondcolleges als belangrijke maatregel om de groeiende studenten aantallen in de komende jaren op te vangen. In de brief zegt de raad van bestuur in overleg met studenten en medewerkers te willen komen tot een avondrooster dat voor iedereen acceptabel is. De proef moet daarbij helpen.

Om welke vakken het gaat, tot hoe laat de colleges doorgaan en hoeveel dagen per week er avondcolleges zijn, is nog niet duidelijk.

Om tot een flexibel avondrooster te komen, moet eerst het huidige onderwijsrooster worden aangepast. Momenteel is de dag opgedeeld in vier lesblokken, beginnend om half negen en eindigend om zes uur. De raad van bestuur werkt aan een voorstel waarbij sommige studenten een kwartier eerder beginnen en anderen een kwartier langer doorgaan. Het Facilitair Bedrijf onderzoekt nu de consequenties daarvan voor het personeel, IT-ondersteuning en catering.

In mei beslist de raad van bestuur definitief of de pilot er komt. **LvdN**

EERSTE BEWONERS PLUS ULTRA BEKEND

- Voornamelijk dienstverlenende bedrijven
- Vier bedrijven van Business en Science Park

Plus Ultra trekt voorlopig vooral dienstverlenende bedrijven uit de regio. Van de eerste twaalf bedrijven is er maar eentje van buiten Wageningen of Ede.

Het nieuwe verzamelgebouw voor startende en doorgroeiende kennisintensieve bedrijven nadert zijn voltooiing. De eerste bedrijven nemen er voor het nieuwe jaar al hun intrek. Twaalf namen zijn inmiddels bekend, laat Kadanswoordvoerder Chiel van Dijen weten. Daarbij zit één starter: NutriLeaks, een bedrijf dat nieuwe ingrediënten voor voeding ontwikkelt. Verder komen er twee communicatiebureaus naar Plus Ultra (Schuttelaer & Partners en

Jenx), twee wervingsbureaus (CLS Services en Agrojobs), een onderwijsorganisatie (AOC Raad) en een educatieve uitgeverij voor het groene onderwijs (Ontwikkelcentrum). Op de lijst staat verder een octrooiadviesbureau (Ellens & van Essen), een brancheorganisatie voor verwerking van reststoffen tot biobased grondstoffen (BVOR) en een stichting die zich inzet voor verduurzaming van de palingsector (Dupan).

De lijst wordt gecompleteerd door de Chinese zuivelgigant Yili die nu in Radix zit, en een producent van rijnsimulatoren (Green Dino). De twaalf vullen het gebouw overigens maar voor een kwart, zegt Van Dijen. Hij verwacht in het nieuwe jaar snel meer namen bekend te kunnen maken. 'De belangstelling is groot. Als we die allemaal huisvesten, moeten we meteen al uitbreiden.'

Drie bedrijven zitten op dit moment elders op de campus. Vier van

de twaalf bedrijven hebben een plek op het Business en Science Park Wageningen. Toch denkt Van Dijen niet dat Plus Ultra het park zal leegslurpen. 'Daar geloof ik niks van. Het gaat hier om kleinere bedrijven

die er echt voor kiezen om zich op de campus te vestigen.' Van Dijen erkent dat er vooralsnog vooral kantoorruimtes zijn ingevuld. 'Maar dit geeft een vertekend beeld dat nog wel wordt rechtgetrokken.' **RK**

'KLIMAAT-CONFERENTIE IS GROOT CIRCUS'

Hoe was het in Parijs?

'Ik ben er drie dagen geweest en heb een aantal lezingen gegeven. Het is een groot circus met zo'n 25 duizend mensen, veel beveiliging en veel mooie woorden. Ik heb ook contact gehad met de klimaatonderhandelaars van de EU. Dat was heel goed, al weet ik natuurlijk niet of het heeft geholpen, want de onderhandelingen lopen nog.'

Wat is je verwachting?

'De uitkomst wordt waarschijnlijk vrij zwak. Dat komt omdat de partijen wel plannen indienen, maar huiverig zijn voor bindende afspraken. Zo wil de EU naar een broeikasgasreductie van 40 procent. Dat is een mooi streven, maar als je er geen bindende afspraak van maakt, vraag ik me af wat er van terecht komt. Ik heb de potentie van de Europese bossen bij zo'n reductie duidelijk gemaakt, maar dan moet je wel investeren in concrete maatregelen.'

Dat belooft niet veel goeds.

'Er wordt nu in werkgroepen geschaafd aan teksten. Ik denk dat aan het eind de grote jongens – EU, VS, China en Brazilië – bij elkaar gaan zitten en samen een bondige verklaring opstellen.' **AS**

Wie? Buitengewoon hoogleraar Europese bossen Gert-Jan Nabuurs

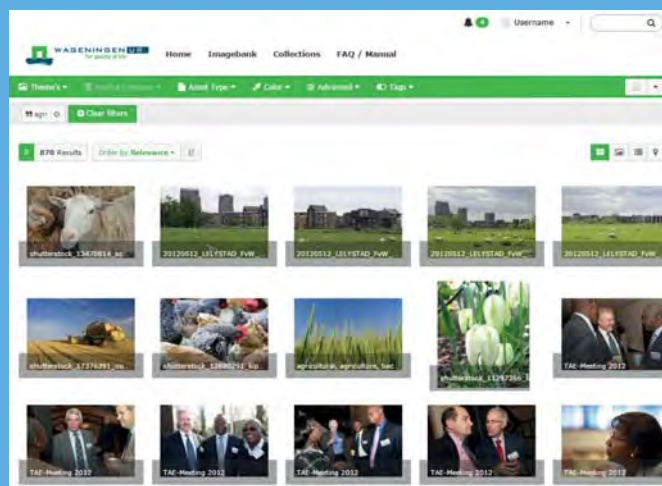
Wat? Nam deel aan de VN-klimaatconferentie in Parijs

Waarom? Om aandacht te vragen voor duurzaam bosbeleid

De Brand Portal is live!

Kijk in de Brand Portal en vind en deel foto's en films van Wageningen UR

www.wageningenurbrandportal.nl

WAGENINGEN UR
For quality of life

ROUTE RESISTENTE BACTERIËN ONBEKEND

- Literatuuronderzoek toont hiaten in kennis
- Transmissie van milieu naar mens is mysterie

Terwijl de alarmklok wordt geluid over een nieuwe antibioticaresistente bacterie in de Chinese veehouderij, laat het onderzoek naar de transmissieroutes van deze levensgevaarlijke bacteriën in het milieu te wensen over. Dat blijkt uit onderzoek van de leerstoelgroep Veterinaire epidemiologie en het RIVM, gepubliceerd in *Environmental Science & Technology*.

De onderzoekers wilden weten of en hoe bacteriën met antibioticaresistentie vanuit de veehouderij en ziekenhuizen in het milieu terechtkomen. Aan de hand van de beschikbare onderzoeksliteratuur stelden ze vast dat resistente bacteriën overal in het milieu voorkomen – in de bodem, in

het afval- en oppervlaktewater, in stofdeeltjes en in wilde vogels. Maar ze kwamen geen transmissie van deze bacteriën tegen vanuit het milieu naar de mens.

Wat de zoektocht in de wetenschappelijke literatuur vooral opleverde, zijn kennishiaten. De bestaande studies vonden vooral plaats op de boerderij of in het ziekenhuis. Ook het afvalwater is veel onderzocht. Maar er is geen onderzoek dat de route van resistente bacteriën beschrijft van bijvoorbeeld mest en oppervlaktewater naar een recreatieplas waar al dan niet zwimmers worden besmet. Met zulk onderzoek weet je pas echt of en hoe een resistente bacterie in het milieu overleeft en een gevaar vormt voor de volksgezondheid, aldus de auteurs. Verder valt uit het bestaande onderzoek niet op te maken welke dosis resistente bacteriën nodig is voor een infectie bij de mens. De beperkte kennis staat een goede risicoanalyse in de weg. **AS**

FOTO: AART-JAN VAN DE GLIND

GEBAKKEN INSECT KAN ALLERGIE UITLOKKEN

- Insecten eten populairder
- Mensen met schaaldier- of mijtallergie lopen risico

Mensen die allergisch zijn voor schaaldieren en huisstofmijt lopen kans ook te reageren op eetbare insecten, zelfs als deze zijn gebakken. Dit vraagt om voorzichtigheid nu het eten van insecten normaler wordt in het westen. Dat concludeert Sarah van Broekhoven in het proefschrift dat ze vandaag verdedigt.

Overall ter wereld worden insecten van oudsher gegeten, behalve in westerse landen. Maar dat taboe lijkt te vervagen. Toch moeten nog enkele praktische horden worden genomen voordat eetbare insecten gemeengoed zijn. Onzekerheid over de veiligheid is een van die obstakels. Zo zijn verhalen bekend van mensen die een allergische reactie kregen na het eten van insecten. Het Voedingscentrum waarschuwt daarom uit voorzorg mensen met een schaaldier- en huisstofmijtallergie. Eetbare insecten behoren immers net als garnalen en huisstofmijt tot de geleedpotigen. Hun allergie-opwekkende eiwitten lijken sterk op elkaar. Daarom was Van Broekhoven benieuwd of mensen met een bekende allergie inderdaad gevoelig zijn.

Met laboratoriumexperimenten liet Van Broekhoven zien dat het bloed van zeven mensen met een schaaldier- of huisstofmijtallergie inderdaad antistoffen bevatte tegen meelwormeiwitten en reageerde met een afweerreactie op de eiwitten. Dit gebeurde zelfs wanneer de meelwormen waren gebakken, hoewel de reactie zwakker was. Juist deze test was bijzonder relevant, zegt Van Broekhoven, 'aangezien in ons land mensen insecten waarschijnlijk niet rauw eten gaan eten'. Bloedmonsters van zestien mensen die kampen met een ongerelateerde allergie, voor bijvoorbeeld stuifmeel, vertoonden geen reactie op de meelwormeiwitten.

Deze bloedtesten alleen zijn nog geen bewijs dat patiënten in werkelijkheid ook gaan reageren, zegt Van Broekhoven, maar aanwijzingen hiervoor beginnen zich op te stapelen. De onderzoekers werken nog aan een 'blinde' test waarbij reactie op insecteneiwitten wordt vergeleken met een placebo. **RR**

KIES DE BESTE COVER VAN 2015

Wageningen Universiteit levert dit jaar meer dan 300 proefschriften af. Keus genoeg dus om tien proefschriften te selecteren voor de jaarlijkse Coverprijs van Resource. De tien genomineerde proefschriften en een korte beschrijving staan op www.resource-online.nl. Daar kan tot zondagavond 10 januari middernacht worden gestemd. De Coverprijs is een publieksprijs; wie de meeste stemmen oogst, wint.

Bij de selectie van de tien genomineerde covers waren een paar elementen van belang. De omslag moet uiteraard het

onderwerp van studie verbeelden. Creativiteit staat voorop. De afwerking en het kleurgebruik scoren. Bovendien moet het geheel de uitstraling van een boekomslag hebben.

Tot de tien genomineerden behoren liefst acht vrouwen. Zij komen uit Frankrijk, Mexico, Polen, Brazilië en Nederland. De twee mannen komen uit Brazilië. De uitslag wordt op maandag 11 januari bekendgemaakt op de site van Resource en in het eerste magazine van het nieuwe jaar. **RK**

VEEN KAN TEGEN KLIMAATSTOOTJE

- Kleinschalige processen bufferen verdroging
- Veen krimpt en zwelt als spons

Venen spelen een belangrijke rol in de koolstofcyclus. Een vijfde deel van alle koolstof in de bodem zit in veen. Venen zijn daarmee belangrijke koolstofmagazijnen. Maar blijft die opslagfunctie in stand als het klimaat verandert? Jelmer Nijp promoveerde vorige week op een studie naar het effect van veranderde regenval op venen.

Veenmossen, de belangrijkste plant in de noordelijke venen, zijn sterk afhankelijk van de beschikbaarheid van water in met name de bovenste 5-10 centimeter dikke toplaag. Nijp en collega's namen de proef op de som door in een klimaatkamer verschillende soorten veenmossen bij verschillende grondwaterstanden bloot te stellen aan verschillende regenregiems. De totale hoeveelheid regen per proef verschilde daarbij niet, maar wel het interval tussen de buien en de hoeveelheid per bui. Het resultaat was wisselend. Sommige soorten veenmos groeien beter als het vaker regent, andere juist niet. Althans, in een klimaatkamer.

Om vast te stellen hoe het buiten in het veld werkt, legde Nijp een 11-jarige reeks CO₂-meetgegevens van een veen in Zwe-

den naast de meteorologische waarnemingen. Daaruit bleek precies het tegenovergestelde: hoe vaker het regende, hoe minder CO₂ het veen opnam. 'Dat was, gezien ons experiment, totaal onverwacht', zegt Nijp. Maar een verklaring was snel gevonden. 'Wolken tijdens een bui verlagen de hoeveelheid licht dusdanig dat de CO₂-opname door veenmos afneemt. Licht heeft een groter effect op de CO₂-opname dan de vernatting door regen.'

Buien verlagen de koolstofopname door veenmossen volgens Nijp met een kwart. Droogte daarentegen is ogenschijnlijk een minder nijpend probleem. Het veen beschermt zich tegen droogte door te krimpen. 'Min of meer als een spons.' Als de grondwaterspiegel daalt, krimpt het veen en vice versa. Nijp: 'Zwel en krimp stabiliseren zo de vochtvoorziening van veenmossen. In dit soort veensystemen kan dat wel zo'n acht centimeter schelen.' Veen is daardoor veel beter bestand tegen klimaatverandering dan gedacht.

Nijp heeft de regen- en droogte-effecten op microniveau doorgerekend met simulatiemodellen. Het resultaat is bemoedigend. 'Kleinschalige processen die vocht voor veenmossen reguleren, spelen een belangrijke rol in de CO₂-opslag. Maar dit soort processen wordt meestal verwaarloosd in grootschalige klimaatmodellen. En dat is dus onterecht.' **RK**

VISIE <<

'Agrarisch natuurbeheer straks minder versnipperd'

Met ingang van 1 januari begint het nieuwe agrarische natuurbeheer. Gaat dat onze weidevogels redden? Hens Runhaar, de nieuwe buitengewoon hoogleraar Agrarisch natuurbeheer, is voorzichtig optimistisch.

Wat houdt het nieuwe stelsel voor agrarisch natuurbeheer in?

'In het oude systeem was het ministerie van Economische Zaken een belangrijke speler. Boeren maakten in principe individueel afspraken om maatregelen te nemen in weide- en akkergebieden. Het nieuwe stelsel richt zich op kerngebieden van onder meer weide- en akkervogels, die ecologisch echt van belang zijn. Collectieven van voornamelijk boeren stellen zelf offertes op om aan de beheerdoelen van de provincie te voldoen en zorgen voor de monitoring en handhaving. De verantwoordelijkheid wordt bij de sector zelf gelegd. De gedachte is dat dit tot een grotere inzet, betrokkenheid en draagkracht leidt. Hoe dat gaat uitpakken, moet natuurlijk nog blijken.'

Worden vogels buiten de kerngebieden opgegeven?

'Zeker niet. Er zijn heel veel initiatieven van boeren, vrijwilligers, ngo's en bedrijven om weide- en akkervogels te beschermen. Maar het geld voor agrarisch natuurbeheer gaat alleen naar de kerngebieden.'

Heeft het oude agrarische natuurbeheer gefaald?

'Dat is veel te kort door de bocht. Er is veel kritiek op geweest. En ook veel kritiek op die kritiek. Het is een politiek gevoelig dossier. Het nieuwe stelsel moet de effectiviteit vergroten. Door te werken met collectieven en te focussen op kerngebieden, krijg je minder versnippering van de inzet.'

Heeft dat kans van slagen?

'Er is doelbewust ingezet op veranderingen die de effectiviteit vergroten. Het is nog te vroeg om te zeggen of dat gaat werken.'

De grutto is onze nationale vogel geworden. Mee eens?

'De grutto is een indicator. Als het goed gaat met de grutto, gaat het ook goed met de andere weide- en akkervogels. De grutto heeft naast deze ecologische waarde een grote symbolische en daarmee voor velen emotionele waarde. De grutto is kenmerkend voor ons landschap en het overgrote deel van deze soort broedt in ons land. Ik snap dat de grutto is verkozen en ook dat die verkiezing juist nu plaatsvond.' **RK**

KIPPENVEER VERRAADT ANTIBIOTICAGEBRUIK

- Nieuw middel in strijd tegen onnodig gebruik

Een kip die antibiotica heeft gekregen, vertoont daar na enige tijd geen sporen meer van in het vlees. Er blijven echter wel sporen achter in de veren, ontdekten onderzoekers van Rikilt. De analyse van die sporen is een krachtig hulpmiddel om overmatig en onnodige gebruik van antibiotica terug te dringen, aldus onderzoeker Tina Zuidema.

Door naar de positie en verdeling van een antibioticum in en op de veren te kijken, kunnen de onderzoekers aangeven om welk antibioticum het ging en in welk stadium van het kippenleven dat is

gegeven. Deze uitkomsten kan de controleur vervolgens vergelijken met de antibioticumadministratie van de pluimveehouder. Als de veren scan afwijkt, is er mogelijk ongewenst gebruik in het spel.

De onderzoekers gebruikten vloeistofchromatografie gekoppeld met massaspectrometrie (LC-MS/MS) om de antibiotica in de kippenveren aan te tonen. Massaspectrometrie is een veelgebruikte techniek om moleculen te kunnen identificeren. Die identificatie vindt plaats aan de hand van de massa's van verschillende brokstukken van het te onderzoeken molecuul. Elk antibioticum heeft zijn eigen 'vingerafdruk'. De onderzoekers kunnen zo ruim veertig verschillende antibiotica onderscheiden. **AS**

DARMBACTERIE ZUIVERT VERHIT VOEDSEL

- Darmflora medebepalend voor gezondheid

Wageningse microbiologen hebben een darmbacterie ontdekt die de mogelijk schadelijke stof fructoselysine uit verhit voedsel afbreekt en ondertussen gezond boterzuur produceert. Zulke inzichten in ons darmleven kunnen in de toekomst helpen ziektes als prikkelbare darmstoornis en diabetes type 2 aan te pakken. Op 2 december verschenen de resultaten in *Nature Communications*.

Om onze darmflora beter te begrijpen zocht promovenda Nam Bui van de leerstoelgroep Microbiologie naar bacteriën die boterzuur kunnen produceren. Deze stof dient als voedsel voor de colo-

nocyten, wandcellen van de dikke darm, en heeft dus een positieve werking. Zij wist een bacterie – *Intestinimonas butyriproducens* AF211 – te isoleren in het lab. Daar bleek deze niet alleen boterzuur te maken, maar ook te kunnen overleven op fructoselysine als enig voedsel.

Fructoselysine ontstaat uit eiwit en suiker in ons eten wanneer deze tijdens het koken worden verhit. De stof is een tussenproduct waaruit weer Advanced Glycolysation Endproducts (AGEs) kunnen worden gevormd. AGEs worden met allerlei ziektes in verband gebracht, zoals hart- en vaatziekten. 'Dit onderzoek geeft aan dat dit gevaar hiervan mogelijk genuanceerder ligt', zegt Plugge. Kennelijk kan onze darmflora de gevormde stoffen onschadelijk maken. **RR**

WIE SCHREEF LA BOHÈME EN TOSCA?

- Postdoc ontrafelt libretto's van Puccini
- Alternatieve toepassing van multivariate analyse

De multivariate analyse is een handig stuk onderzoek gereedschap

voor vraagstukken waarbij meerdere variabelen een rol spelen. Postdoc Edoardo Saccenti gebruikt de methode meestal voor de synthetische biologie. Hij heeft echter een uitstapje gemaakt naar zijn geliefde klassieke muziek. Hij is namelijk niet alleen onderzoeker, maar ook lid van de Italiaanse vereniging van

muziekcritici en redacteur van de Italiaanse muziekwebsite OperaClick.com.

Jarenlang braken klassiekemusikerkenners zich het hoofd over de vraag wie er precies verantwoordelijk was voor de beroemdste opera's van de Italiaanse componist Giacomo Puccini uit het begin van de

20ste eeuw: La bohème, Tosca en Madama Butterfly. Puccini schreef die niet alleen. Een

fameus duo, bestaande uit rijmkunstenaar Giuseppe Giacosa en toneelkunstenaar Luigi Illica, leverde een belangrijke bijdrage. Maar welke bijdrage precies? De correspondentie tussen de beroemde componist en de twee dichters gaf geen uitsluitsel. De multivariate analyse wel, honderd jaar na dato.

Saccenti loste het vraagstuk op met zijn computer. Hij vond 28 geschriften van Giacosa en 34 teksten van Illica van voor hun succesvolle samenwerking. De computer zette die aan hand van de woordkeuze, woordlengte en zinsopbouw om in een tabel. Vervolgens werden de drie gezamenlijke opera's van de dichters, opgeknipt in negen bedrijven, aan een computertaalkundige analyse onderworpen. Dat leidt tot nieuwe inzichten. Waar Giacosa in het literatuuronderzoek meestal naar voren komt als de belangrijkste aangever van Puccini, ontdekt onderzoeker Saccenti dat de impact van Illica op de stijl en de poëtische toon van de drie libretto's veel groter is dan verwacht. Daarom moet de heersende gedachte dat Illica alleen maar verantwoordelijk was voor het dramatische deel van de liederen, worden herzien, concludeert de onderzoeker in het tijdschrift *Digital Scholarship in the Humanities*. **AS**

FOTO: JEFFREY DUNN, BOSTON LYRIC OPERA

Een discussie over onlinecursussen in het Chinees liep hoog op en Idealis-huurlers keken met argusogen naar hun nieuwe internetprovider. Ook een mening? Mail naar resource@wur.nl of discussieer online mee.

REACTIES OP...

RESOURCE-ONLINE.NL

PRAAT IK CHINEES?

Resource-blogger Jan-Willem Kortlever wil niet dat de universiteit MOOC's, gratis online cursussen, gaat vertalen in het Chinees. Dit zou ten koste gaan van goed campusonderwijs.

Hij krijgt direct bijval van **JH** die er niets in ziet om 'onze kennis voor een paar dubbies naar China te streamen'. Kennis die aldaar, zo denkt **JH**, snel door lokale kennisinstellingen wordt herverpakt en doorverkocht. De universiteit zou meer geïnteresseerd zijn in yuans dan in het beste onderwijs. **Modern** ziet tussen de regels door vooral veel afkeer van onderwijsinnovatie. En die afkeer vindt hij een slechte raadgever. Zeker nu. Niet alleen groeit Wageningen Universiteit als kool, ook vertonen sommige klassieke onderwijsvormen als het hoorcollege haarscheurtjes. **Modern** krijgt op zijn beurt veel bijval, vooral van onderwijzend personeel en mensen die zich bezighouden met de onlinecursussen.

G.B.R. is om andere redenen tegen vertaling in het Chinees. De keuze is arbitrair: waarom geen Spaans, Portugees of Bahasa? Bovendien is vertalen juist heel ouderwets. 'Engels is de internationale taal van de wetenschap.' Dat vindt **Sander Kersten**, een hoogleraar die zelf een onlinecursus maakte, geen goed argument. Juist op de plekken waar geen geld is voor Engels onderwijs, is kennisverspreiding het hardst nodig. **Kersten** vindt het logisch om de cursussen te vertalen. Hoogleraren als hij worden immers afgerekend op de impact die ze

hebben als wetenschapper. Het idee dat de vertaling ten koste gaat van het onderwijs aan Nederlandse studenten, vindt hij ongefundeerd. 'Integendeel, ook onze eigen studenten profiteren van de mogelijkheden die met onlineonderwijs worden gecreëerd.'

PIET WIL ZIGGO NIET

Een groot aantal Idealis-complexen gaat over naar internetprovider Ziggo. Dat verloopt niet overal op rolletjes.

In het bericht op Resource-online vertellen enkele bewoners over hun problemen met internet. De klachten zorgen rond 5 december voor enkele poëtische reacties. 'Zo slecht was de verbinding voorheen niet, zoals je nu in de reacties ziet', schrijft **DwalendeDichtPiet**. Wat hem betreft had er geen nieuwe aanbieder hoeven komen. Maar Piet is een optimist en ver-

wacht dat ook Ziggo alles op orde krijgt: 'Maar eenieder wees gerust, de branden worden vast geblust.' **Reële Sint en Piet** zijn minder goed gemutst, zeker over de handelwijze van studenten-huisvester Idealis, die bewoners liet kiezen uit Ziggo of zelf iets regelen. 'Sint en Piet zijn zeker niet zo zuur als limoen, maar volgens ons heeft Idealis simpelweg geen fatsoen.' De anonieme dichter heeft gelukkig ook wat oplossingen paraat, al gold dat niet voor een rijmwoordenboek: 'Idealis zou haar huurders

eens als volwaardige klanten moeten behandelen, in plaats van hun rechten en plichten als vee te verhandelen.' En ook een fijne kerst.

RR

STELLING

'It is better to be a considerate carnivore than a dogmatic vegetarian'

Pascal Jacobs, promoveerde op 4 december in Wageningen.

Arthur Mol kijkt terug op eerste half jaar rectorship

‘Ik had een sterker wij-zij-denken verwacht’

Het schrijven en reizen mist hij. ‘Nu ik rector ben, word ik meer geleefd.’ Toch krijgt Arthur Mol veel energie van zijn nieuwe baan. Het valt hem op hoe begripvol en reëel medewerkers zijn, en hoeveel vertrouwen ze hebben in Wageningen UR. ‘In grote lijnen gaat het goed en dat wordt breed gevoeld.’

tekst Albert Sikkema en Edwin van Laar foto Guy Ackermans

Arthur Mol heeft op verzoek zijn agenda meegenomen voor onze afspraak in muziekpaleis Vredenburg in Utrecht. We willen weten hoe die is veranderd sinds de hoogleraar Milieubeleid tot de raad van bestuur toetrad. Hij heeft het veel drukker gekregen, horen we uit zijn omgeving.

Mol: ‘Het is vooral de aard van de drukte. Als hoogleraar was ik ook druk, maar meer met dingen in mijn eentje, zoals het becommentariëren van stukken van mijn promovendi en schrijven. Dat kun je overal doen en je kunt ermee schuiven. Nu ik rector ben, word ik meer geleefd. Ik heb voortdurend afspraken met anderen op mijn kamer. Als je schrijft, kun je in je eentje nadenken en tijdens het schrijven je inzichten formuleren. Nu is alles gepland, ik kom bijna niet meer buiten mijn werkkamer. Ik ga anders door de dag.’

U wilt meer schrijven?

‘Ja, ik mis het schrijven. Schrijven is leuk, het is eigenlijk onderzoeken. En het is belangrijk dat ik blijf nadenken over mijn vakgebied. Ik had verwacht dat ik minimaal een halve dag per week kon blijven besteden aan milieubeleid en mijn promovendi, maar dat lukt niet. Misschien komt dat door de drukte in het begin, als je aan een nieuwe baan begint. Maar ik wil die ruimte wel vinden.’

Staat uw deur nog open?

‘De deur staat altijd open, letterlijk. En ook de elektronische deur staat open, ik wil bereikbaar zijn. Ik heb geen schil om mezelf heen gebouwd.’

Hoe bevalt uw nieuwe baan eigenlijk?

‘Het is echt leuk, maar dat komt ook doordat het heel goed gaat met de universiteit. Er zijn altijd wel kleine dingen die beter kunnen, maar in grote lijnen gaat het goed en dat wordt breed gevoeld in de organisatie. Gisteren sprak ik een groep masterstudenten die een PhD willen doen. Ik zei dat ze dan moeten *moven* naar het buitenland, maar zij zeggen: nee, hier zit de kwaliteit. Dat geeft energie. Ik hoef me niet in bochten te wringen om te zeggen dat het goed gaat. We balen ervan dat het ministerie van Economische Zaken onze groei niet volledig bekostigt, want we redden het er bijna niet meer mee. Het raakt nog net niet aan onze basiskwaliteit.’

De Nederlandse overheid steekt te weinig geld en energie in landbouwinnovatie, constateert de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO).

‘We moeten zelf nadenken over een goed kennisbeleid. De financiële en inhoudelijke bijdrage van het ministerie van EZ aan DLO kalft langzaam af en er is geen indicatie dat die trend omdraait. De Haagse subsidies blijven afnemen

en ik merk dat de DLO-mensen daar heel reëel op reageren. Iedereen vindt: we zitten in een goede organisatie, de medewerkers en de raad van bestuur doen hun best en we proberen er samen wat van te maken. Dat had ik niet verwacht, ik had een veel sterker wij-zij-denken verwacht.’

Of praten de mensen mee met de baas?

‘Ik heb nog goede voelhoorns op de werkvloer bij de universiteit, en niet alleen bij de Social Sciences Group. Ik krijg feedback van veel mensen en dat zijn geen jaknikkers. Wel moet ik uitkijken dat ik me niet teveel opsluit in Atlas, ik reis nu veel minder dan vroeger. En ik moet blijven reizen, om overal ideeën op te doen. Ik was mee met de handelsmissie naar China en toen ben ik op bezoek gegaan bij een bedrijfje dat MOOC’s ontwikkelt voor nu nog de Chinese, maar straks de internationale markt. Dat is een jong universitair bedrijfje dat een virtueel platform ontwikkelt waar honderd Chinese universiteiten MOOC’s op zetten en vanaf halen. Het heeft 30 miljoen euro ontvangen om online cursussen te ontwikkelen en te verspreiden. Dat soort dingen moet je als rector ook zien. Ik wil rond blijven kijken.’

Hoe staat het met uw plannen voor meer internationalisering?

‘We hebben heel veel overeenkomsten met

‘Ik krijg feedback van veel mensen en dat zijn geen jaknikkers’

andere universiteiten en instituten in de wereld, maar willen nu met een aantal gerenommeerde instituten diepgaand en strategisch samenwerken om samen beter te worden. Dan moet je in de Verenigde Staten denken aan Cornell University of UC Davis, dat zijn ijzersterke universiteiten op ons domein. We werken al goed samen met de Nanyang Technological University in Singapore en waarschijnlijk moeten we ook een sterke Chinese en Braziliaanse universiteit kiezen om vergaand mee samen te werken. We gaan dan niet docenten heen en weer slepen, we willen vooral samen onderwijs en onderzoek ontwikkelen, zoals *joint degrees* met onlinecursussen, waarbij studenten gaan uitwisselen tussen de instellingen. We zijn internationaal beresterk. Ik krijg nu elke week een ambassadeur langs. Daar moeten we beleid op maken. Als we over tien jaar ook goed willen zijn, moeten we nu verder en intensiever internationaal

samenwerken en digitaliseren. Daar zit de vernieuwing.’

Betekent dat stoppen met de lappendeken aan projecten in ontwikkelingslanden?

‘Nee. Op het niveau van de projecten moeten leerstoelgroepen en instituten zelf bepalen met wie ze in zee gaan. Mij gaat het om de grotere strategische programma’s. Daarbij moet je keuzes maken in welke partners je gaat investeren. Als je goede MOOC’s wilt met een Chinese ondertiteling of MOOC’s in het Chinees, dan heb je een uitstekende Chinese partner nodig. En we willen samenwerken met universiteiten die, net als wij, wereldwijd bezig zijn met globale vraagstukken. In Afrika heb ik nog niet zo’n globale partner gezien van voldoende kwaliteit; veel instituten daar richten zich alleen op één land. In China zijn er topuniversiteiten die net zo internationaal georiënteerd zijn als wij.’

Waarom moet een sterke universiteit bedelen om geld in Den Haag?

‘Wageningen UR wordt als vlaggenschip gebruikt tijdens buitenlandse missies, maar dat vertaalt zich niet in meer geld. Dat is wel vreemd. Het ministerie van EZ zegt eigenlijk: we hebben geen geld. We oogsten steeds meer bewondering, ook in Nederland, maar Wageningen UR is geen politieke prioriteit. Hoewel voedsel en duurzaamheid steeds belangrijker worden, neemt de bijdrage voor landbouwkundig en milieuonderzoek in Den Haag af. Dat moeten we compenseren buiten Nederland, zoals bij de EU, en dat zie je al gebeuren. Ik denk dat de buitenlandse financiering veel groter gaat worden en dat we in de toekomst veel meer digitaal onderwijs gaan aanbieden aan nieuwe doelgroepen.’

Heel lang afscheid nemen van de Dreijen

Dit najaar zou universiteitsterrein de Dreijen definitief worden afgedankt. Het liep anders. In halflege, krakkemikkige gebouwen maken tientallen onderzoekers en studenten er maar het beste van. ‘Het is zó saai hier.’

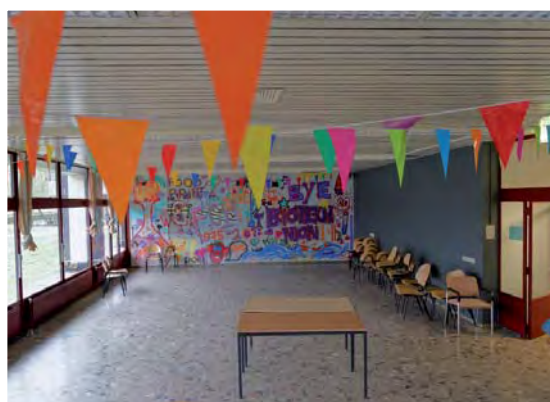
tekst Rob Ramaker foto's Guy Ackermans en Rob Ramaker

De tekening van Helix hangt al zo lang bij de entree van de afdeling Microbiologie dat de zon deze onleesbaar heeft verbleekt. Eigenlijk hadden de onderzoekers van de afdeling ook allang in dat nieuwe gebouw op de campus moeten zitten. De geplande verhuizing werd afgelopen augustus echter op het laatste moment

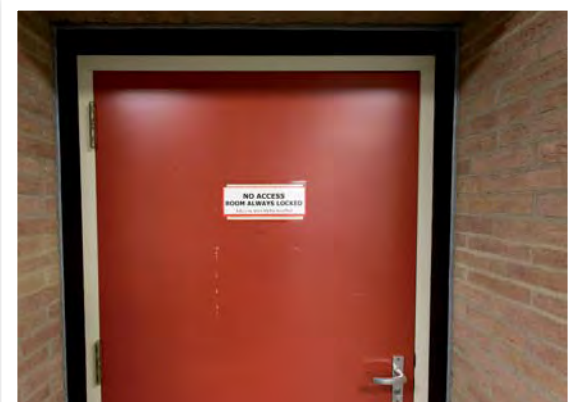
afgeblazen; de luchthuishouding in de nieuwbouw is niet op orde. En dus kreeg het academische leven van de Dreijen een onverwachte verlenging.

Werken op de Wageningse berg is tegenwoordig echter heel anders dan in de hoogtijdagen. Er vinden geen officiële colleges meer plaats en veel onderzoekers zijn al vertrokken. In de gebouwen die nog in gebruik zijn, zit-

Ooit was dit de drukbezochte kantine van het Biotechnion.

Steeds meer kamers worden afgesloten.

ten nog maar acht leerstoelgroepen. Op een regenachtige decembermiddag is er dan ook geen levende ziel te zien op het Dreijenplein. De meeste fiets- en parkeerplekken zijn leeg. Minuten later fietsen dan toch twee studentes voorbij, tijdelijke bewoners van het voormalig Compu-technion. Even later trotseren ook twee onderzoekers de regen om te roken.

UITGESTORVEN

‘Het is zó saai hier’, zegt Christie Nguyen Minh, PhD-student bij Organische chemie in het Scheikundegebouw. Samen met een collega werkt ze in een kamer aan een uitgestorven gang. Nguyen Minh baalt dat de verhuizing is uitgesteld; werken op de campus lijkt haar veel inspireren-

De bouwtekening van Helix is verbleekt door de zon

der. Daar zijn meer collega’s en studenten om mee te praten, vinden lezingen en activiteiten plaats.

Verderop in het Scheikundegebouw, bij Microbiologie, weet men toch ook de zonnige kant te zien. De afdeling moet straks inschikken in Helix. Nu hebben ze nog even de ruimte, zeggen onderzoekers Nico Claassen en Stan Brouns, die zitten te lunchen in de gemeenschappelijke koffieruimte.

In een gang zijn hier en daar stille getuigen te zien van de afgeblazen verhuizing. De vergeelde bouwtekening, een pallet met nog ongebruikte verhuisdozen. Afgelopen oktober ging ook een tweede streefdatum ongemerkt voorbij. Sindsdien is er geen nieuwe datum geprikt en voelt het voor veel microbiologen weer alsof ze hier voor altijd blijven.

PLANNING OVERHOOP

Voor Sidharam Pujari, postdoc bij Organische chemie, is de onzekerheid een probleem. Hij plant zijn onderzoeksprojecten het liefst een jaar vooruit, omdat hij er kostbare apparatuur voor moet aanschaffen en installeren. Ook Martijn Diender, PhD-student bij Microbiologie, moest zijn planning aanpassen. In zijn project bestudeert hij een bacterie die groeit op de gassen koolmonoxide en waterstof. Om dit proces veilig te kunnen volgen, bouwt hij een speci-

ale bioreactor die je niet zomaar kunt verplaatsten. Daarom plande hij dat werk voor ná de verhuizing. Nu gaat hij er in januari toch maar mee aan de slag. ‘Het is gelukkig niet zo dat mijn hele PhD naar de knoppen gaat’, zegt Diender. ‘Ik ben vroeg in mijn traject en kan nu nog flexibel zijn.’

RANZIGHEID

Waar het Scheikundegebouw nog redelijk vol en in goede staat is – zelfs de kantine is op verzoek van de universiteit weer open – vertonen andere gebouwen op de Dreijen veel mankementen. In De Valk kwam al eens een stuk plafond naar beneden en het Agrotechnion kampt met lokale lekkages.

De meest spartaanse omstandigheden heersen in het Biotechnion, waarvan de bovenste verdiepingen al sinds september 2013 leegstaan. Op de andere verdiepingen verschijnen steeds meer stickers met de tekst: No access; room always locked. De gangen – waar nog kalenders uit 2013 hangen en stellingkasten soms ineens de weg versperren – doen hier en daar spookachtig aan.

Toch zijn ook hier nog mensen aan het werk. Op de begane grond bereiden Iris Rijnaarts en Malou Thijssen, masterstudenten Nutrition and health, een bijeenkomst voor. Hoe zij het vinden om te werken in het Biotechnion? ‘Kut’, zegt Rijnaarts lachend. Was het aanvankelijk koud omdat de verwarming er geen zin meer in had, nu is het juist ongemakkelijk warm. ‘Ik heb best vaak hoofdpijn als ik hier zit te werken. Dat is nog vervelender dan de ranzigheid.’ De ranzigheid, dat zijn de beestjes en de viezigheid die hen doen vermoeden dat er minder grondig wordt schoongemaakt dan voorheen. Rijnaarts wijst op een onopgeruimde emmer met vieze doeken die al geruime tijd in de hoek staat.

BYE BIOTECHNION

Toch kan het duo ook wel lachen om de situatie. Net als veel gebruikers proberen ze de moed erin te houden. Enkele van hun medestudenten verderop vinden de rust wel lekker. Waar kun je nu zo ongestoord aan je thesis werken? En voorlopig is er toch geen ontkomen aan. De slingers in de voormalige kantine, waar met grote letters ‘Bye Biotechnion’ op de muur is geschreven, getuigen van een ingekakt afscheidsfeestje waar maar geen einde aan komt. ❸

PhD'er Martijn Diender moest zijn planning aanpassen, omdat hij zijn proefopstellingen niet tussentijds kan verkassen.

Op de campus is het vechten om een plekje voor je fiets, op de Dreijen kun je kiezen.

De bovenste verdiepingen van het Biotechnion staan al sinds 2013 leeg.

Saaie nieuwsjaren bestaan niet. Terugkijkend sta je altijd weer verstoeld van wat er allemaal is voorgevallen. 2015 is geen uitzondering op die regel. Waarom staat Helix nog steeds leeg? Wat mankeerde er aan het naakt in het Restaurant van de Toekomst? In de traditionele eindejaarsquiz komt het allemaal voorbij. De antwoorden staan op bladzijde 29. Maar eerst zelf proberen!

1. 'IK PIEKER ER NIET OVER.' WIE?

- A. Martin Kropff wil absoluut niet nog een termijn rector zijn
- B. Mars-tuinier Wieger Wamelink wil niet met Mars One naar Mars
- C. Huub Savelkoul weigert de Teacher of the Year-award uit te reiken omdat hij niet is genomineerd
- D. Adriaan Geuze wil zijn optreden in Zomergasten niet terugzien

2. PROMOVENDI HOEVEN DE SAMENVATTING VAN HUN PROEFSCHRIFT NIET MEER IN HET NEDERLANDS TE VERTALEN. WAAROM NIET?

- A. Omdat buitenlandse promovendi geen Nederlands kunnen lezen
- B. Omdat buitenlandse promotoren geen Nederlands kunnen lezen
- C. Omdat de nieuwe rector een Nederlandse samenvatting onzin vindt
- D. Omdat de voertaal van de universiteit Engels is

3. DE AFDELING IT WORDT ER GEK VAN. WAARVAN?

- A. De helpdesk is regelmatig onbereikbaar, omdat te veel gebruikers bellen met simpele vragen
- B. Gebruikers trappen massaal in nepmails van cybercriminelen
- C. Steeds meer mensen internetten via smartphone en tablet waardoor de wif traag wordt
- D. Het netwerk kan het succes van de online MOOC's niet aan

5. WAT HEBBEN DE VAKBONDEN BINNENGESLEEPT IN DE NIEUWE DLO-CAO?

- A. Strikvraag! Er is geen nieuwe cao. De onderhandelingen zitten nog steeds muurvast
- B. 7% meer loon en een T-shirt met de opdruk 'Tij's Breukink is een baas!'
- C. 3% meer loon en evenveel vrije dagen als de WU-collega's
- D. Twee maal 1,5% loonsverhoging en een eenmalige uitkering van 1,5%

7. DE UNIVERSITEIT OVERWEEGT AVONDCOLLEGES IN TE VOEREN. WAAROM?

- A. Het is 's avonds veel gezelliger in de collegezalen
- B. Veel studenten zijn avondmensen
- C. Overdag is er geen ruimte voor alle colleges
- D. Ook volgend jaar willen we weer op 1 staan in de Keuzegids Hoger Onderwijs

9. WAAROM STAAT HELIX NOG STEEDS LEEG?

- A. Toekomstige gebruikers vinden dat er een luchtje aan het gebouw kleef
- B. Er zijn problemen met de luchthuishouding in het gebouw
- C. Door een rekenfout kunnen allerlei grote apparaten niet door de ingang
- D. Er wordt gewacht tot koningin Maxima het gebouw kan openen

12. WELKE HOORT IN HET RIJTJE NIET THUIS?

- A.
- B.
- C.
- D.

15. MARS-TUINIER WIEGER WAMELINK OOGSTTE IN JUNI DE EERSTE MARS-GROENTE. WELKE GROENTE?

- A. Radijs
- B. Aardappel
- C. Maanzaad
- D. Zontomaat

18. STUDENTEN LOPEN VEEL VAKER BIJ DE PSYCHOLOOG BINNEN. WAAROM?

- A. Het bindend studieadvies zorgt voor meer uitval
- B. De Ziggo-deal ligt veel studenten zwaar op de maag
- C. De kamernood dwingt veel studenten te reizen
- D. Het huidige studieklimaat werkt stressverhogend

4. 'IK BEN GEEN ECHTE TOPWETENSCHAPPER.' WIE?

- A. Marten Scheffer verklaart zijn liefde voor het lanterfanten
- B. Alumnus Jeroen Dijsselbloem in College Tour
- C. De nieuwe dean Richard Visser tijdens zijn sollicitatiegesprek
- D. Voedingsprof Frans Kok in zijn afscheidsinterview

6. NAAST RIKILT KOMT EEN BIODIVERSE PROEFTUIN MET, ONDER MEER, RUIMTE VOOR STUDENTEN OM GROENTE TE KWEKEN. HOE HEET DIT VELDE?

- A. The Field
- B. The Spot
- C. Eat!
- D. Strawberry Fields

8. 'WOW!' WIE?

- A. Louise Fresco ziet een bakje friet
- B. Louise Fresco hoort dat ze volgens Opzij de machtigste vrouw in de wetenschap is
- C. Louise Fresco leest dat 2016 het jaar van de boon wordt
- D. Louise Fresco ziet kunst op de muur van Orion

10. WIE BEZOCHT DE CAMPUS NIET IN 2015?

- A. Constantijn, Prins van Oranje
- B. Dennis en Valerio van BNN
- C. Sheikh Wasina, minister-president van Bangladesh
- D. Karmenu Vella, eurocommissaris voor milieu, maritieme zaken en visserij

13. ROEIEN BIJ ARGO IS POPULAIR ONDER WAGENINGSE STUDENTEN, OMDAT...

- A. nieuwe leden een naaktkalender van Argo-roeisters cadeau krijgen
- B. het clubgebouw duurzaam bedekt is met zonnepanelen
- C. de prijzen in de kantine belachelijk laag zijn
- D. Argo een sportief alternatief is voor een studentenvereniging

16. HET EERSTE AVONDCOLLEGE OP DE CAMPUS TROK EEN VOLLE ZAAL. WAAROM?

- A. Astronaut André Kuipers kwam praten over zijn hoogtevrees
- B. K3-kandidate Pippi-Lotte Maessen gaf een optreden
- C. Studente Sterrin Smalbrugge vertelde over haar liefde voor haar huisdieren
- D. TV-bioloog Freek Vonk nam een koningscobra mee

19. 'ALS IK DE KRUIDDAMPEN RUIK, WORD IK EEN BEETJE SENTIMENTEEL.' WIE?

- A. Argo-roeier Marten Breeuwer over zijn mooiste moment bij elke race: het startschot
- B. Transvaal-president Stef Heijink over zijn schietopleiding bij Defensie
- C. Campusmanager Petra Caessens is tegen een vuurwerkverbod op de campus
- D. Student Xi Pang tijdens de viering van het Chinese Nieuwjaar in Impulse

11. WAGENINGEN UNIVERSITEIT SCOORT! MAAR WELKE BEWERING IS NIET WAAR?

- A. Wageningen staat op één in de Keuzegids Hoger Onderwijs
- B. Wageningen is wereldkampioen landbouwuniversiteit
- C. Wageningen heeft het hoogste percentage vrouwelijke hoogleraren
- D. Wageningen levert de beste faciliteiten voor studenten met een beperking

14. DE WAGENINGEN WARRIORS PROMOVEERDEN NAAR DE HOOGSTE KLASSE. IN WELKE SPORT?

- A. Lacrosse
- B. Quidditch
- C. Onderwaterhockey
- D. Zwerkbald

17. SCHILDERIJEN VAN NAAKTE SENIOREN ZORGDEN VOOR OPSCHUDDING IN HET RESTAURANT VAN DE TOEKOMST. WAAROM?

- A. De beelden bedierven volgens sommigen de eetlust
- B. De beelden waren volgens sommigen aanstootgevend
- C. De beelden waren volgens sommigen smakeloos
- D. De beelden waren volgens sommigen te sensationeel

20. WAAROM HEEFT WAGENINGEN GEEN DEPENDANCE IN HET CHINESE YANTAI?

- A. De RvB vreest dat er dan geen Chinezen meer naar Wageningen komen
- B. Wageningen UR heeft al het Sino-Dutch Dairy Development Centre in Beijing
- C. De RvB zet in op MOOC's
- D. De universiteit Groningen was ons te snel af

MUZIEKFREAKS BLAZEN WAGENINGSE POPCULTUUR NIEUW LEVEN IN

ROCK THIS WAY!

Bandjes die als paddenstoelen uit de grond schieten, optredens te kust en te keur. Als het aan de stichting Popcultuur Wageningen ligt, gaan oude tijden herleven. Net als in de jaren tachtig moet de stad muzikaal weer gaan bruisen en meetellen in de Nederlandse muzikascene.

Tekst Ton van den Born foto's Guy Ackermans, Remo Wormmeester, JV Unitas, Stichting Popcultuur

Whisky Priests in Unitas, 1994.

Het scheelde weinig of Nirvana had in 1989 op het podium van Unitas gestaan. 'Bij het opruimen kwamen we een cassettebandje tegen, maar 500 gulden vonden we teveel en ze werden opzij geschoven', vertelt Gert-Jan Kat, destijds lid van de bandjescommissie – 'baco' – van de Wageningse jongerenvereniging. Een misser in het licht van de geschiedenis. Maar ook zonder de komst van de wereldband-in-wording bruiste de Wageningse popscene in de jaren tachtig.

'Kijk je terug, dan zijn er twee lijnen', zegt Joost Witte, drummer van de Wageningse popgroep Toontje Lager, die later landelijke hits scoorde met *Lente in Twente* en *Stiekem Gedanst*. De eerste lijn is het 'eigen' Wageningse muziekcircuit dat in zijn hoogtijdagen misschien wel tachtig actieve bandjes telde. Troost, een van oorsprong socialistisch muziekcafé in het pand waar nu BBQ-restaurant Kelly's zit, programmeerde jarenlang haast elke week een lokale act. Vaak beginnende bands 'die nauwelijks vijf akkoorden speelden', aldus Witte.

'NA HET CONCERT HADDEN DE BANDLEDEN DE TIJD VAN HUN LEVEN OP DROEVENDAAL'

MIDDLE OF NOWHERE

De tweede lijn waren de vele bekende Nederlandse en buitenlandse muzikanten die in Wageningen optraden. Hans Dulfer kwam, evenals – later – zijn dochter Candy. De Dijk speelde hier, Urban Dance Squad, UB40, Echo & the Bunnymen. De Tröckener Kecks waren zelfs min of meer vaste gast bij Unitas (zie kader Stil Verbond).

'We hadden bij Unitas de ambitie om een podium te worden voor landelijke bands', vertelt Gert-Jan Kat. Overall in het land ontstonden op dat moment poppodia en Unitas voegde zich in het rijtje van Tivoli, Doornroosje, De Effenaar en Paradiso. Kat: 'Bands als Claw Boys Claw, Ivy Green en De Kift kwamen hier graag, verbaasd dat je ook in Wageningen volle zalen kon trekken.'

Er kon veel, herinnert Guido van Vulpen zich. Toen hij in 1988 bij Unitas kwam, wist hij weinig van popmuziek. 'Maar ze zetten me achter een mengpaneel en zeiden: dat kun jij vast wel.' Het was het begin van een mooie vrijwilligerscarrière als licht- en geluidsman.

Van Vulpen herinnert zich een concert van de Skatellites op een zondag in Unitas. 'Die kwamen binnen en vroegen zich af: Waar zijn we terecht gekomen? Dit is echt the middle of nowhere! Maar hun stemming sloeg direct om toen ze begonnen te spelen. En na afloop kwamen ze terecht op Droevendaal waar ze de tijd van hun leven hadden. Dat is het typische van Wageningen: het hoeft allemaal niet zo ingewikkeld.'

Optreden van de lokale band Flauwekul in 1984, met een jonge bestuurswoordvoerder Simon Vink (links) op mondharmonica.

Popfestival in het stadion op de Wageningse berg, begin jaren negentig, waar ook Candy Dulfer (links) optrad.

De Wageningse band Toontje Lager geeft een thuisoptreden.

ZELF KOKEN

Aan het einde van de jaren negentig ging het langzaam bergafwaarts met de Wageningse popcultuur. Kat, Witte en Van Vulpen dragen daar verschillende verklaringen voor aan. Gebrek aan budget, een ander publiek, een strenger studieklimaat, veranderende muziekbeleving, geen podium meer na het faillissement van Unitas, de opkomst van dance en dj's.

'WE KOKEN ALTIJD ZELF VOOR DE MUZIKANTEN, DAT IS EEN ERFENIS VAN UNITAS'

Het heeft er echter alle schijn van dat de popcultuur voorzichtig terugkeert in Wageningen. 'Een plek in Wageningen waarover mensen zeggen: daar kunnen we live-muziek horen. Dat is het idee', zegt student Wouter Thomas, sinds twee jaar actief bij Stichting Popcultuur Wageningen. Dit vrijwilligerscollectief, in 2009 voortgekomen uit Unitas, organiseert optredens en festivals op diverse locaties in Wageningen en wil een podium bieden aan lokaal talent.

De voortrekkers uit de jaren tachtig zijn enthousiast.

Van Vulpen: 'Dat het allemaal niet zo ingewikkeld hoeft, proef ik terug bij Popcultuur. De musici zijn echt gasten. Het wordt onderschat hoe belangrijk sfeer is voor de muzikanten. Veel zalen zijn vercommercialiseerd. Het programmeren en organiseren is dan niet vanuit liefhebberij en passie, maar het wordt werk. Er is dan denk ik minder begrip van wat er in het hoofd van de muzikanten omgaat.'

'We koken altijd zelf voor de muzikanten', vult Wouter Thomas aan. Het is een erfenis van Unitas, want daar gebeurde dat ook. 'Dat stellen muzikanten zeer op prijs.'

Volgens Van Vulpen heeft het voordelen dat Popcultuur geen eigen, vaste locatie heeft. 'Ze zoeken de locatie bij de act. Dat is eigenlijk een briljante oplossing. Popcultuur gedraagt zich dan als een soort van promotor, samenwerkend met de Bblthk, Loburg en Junushoff. Hoe meer plekken er geschikt zijn, hoe leuker het is. Doe het vooral zo, houd het flexibel.'

'Popcultuur groeit', vertelt Wouter Thomas. 'De vrijwilligersgroep is verdubbeld. We kunnen zo meer organiseren. Daarbij gaat het er vooral om dat iedereen, ook internationale studenten, het gevoel heeft dat het bruist. Wageningen heeft een knusse sfeer, met potentie. Daarbij hoort gewoon goede muziek.' ③

STIL VERBOND

'Ons eerste optreden in Unitas was – ik heb het even opgezocht – op 4 januari 1985. Het zaaltje was een zaaltje zoals er toen vele waren in Nederland, en wij voelden ons daar thuis. De klamme geur van volle asbakken en verschaald bier van de avond ervoor die je in het gezicht sloeg als de deur geopend werd. De katterige barmedewerker die tijdens de soundscheck de bar terug op orde trachtte te brengen. De vrijwilliger die vol trots in de kleine kleedkamer een pan tot snot gekookte pasta met onduidelijke saus op tafel zette. Alles droeg op geheel eigen wijze bij aan het welslagen van de avond. Misschien was het een onuitgesproken gevoel van saamhorigheid dat ik prettig vond. Een stil verbond, dat ook 's avonds tijdens het optreden met het publiek bestond. De wereld buiten was ver weg, wij hadden onze eigen wereld gecreëerd, een eigen logica.'

Ons laatste optreden in Unitas was een kleine tien jaar later – ook eigen logica is gelukkig beperkt houdbaar. De warme herinnering koester ik echter nog altijd.'

**Rick de Leeuw, van 1980 tot 2001
zanger van de Amsterdamse popgroep
Tröckener Kecks**

WAGENINGS POP-ABC

BERGPOP

Popconcert ter afsluiting van het academisch jaar. Voorheen bij Unitas, sinds 2010 op het Conventplein.

BEVRIJDINGSPOP

Groot jaarlijks festival op 5 mei, voor het eerst georganiseerd in 1980 in Wageningen en Haarlem. De Wageningse band Toontje Lager was de eerste keer de grote act. Het podium Kabaal am Gemaal bestaat sinds 1998, later volgden andere podia met dance en hip-hop. Laatste aanwinst in 2013 was Sena Talent Stage, een eigen podium van Popcultuur Wageningen, bedoeld voor 'aanstormend muzikalent'.

BIRDLAND

Tweemaandelijks muzikaal concept van Stichting Popcultuur Wageningen en theater Junushoff. De eerste Birdland was op 7 januari 2015.

LOBURG LIVE

Optredens in de muziekzaal van het Wageningse café Loburg, waar maximaal 150 mensen in kunnen. Loburg Live werkt samen met Stichting Popcultuur. Zie live.loburg.com.

POPRONDE

Landelijk festival met jong talent dat dertig steden aandoet. Popcultuur Wageningen organiseerde begin oktober de Wageningse editie op verschillende locaties in de stad.

QUIET IS THE NEW LOUD

Maandelijkse akoestische concerten van voornamelijk singer-songwriters in de bblthk in Wageningen. Begonnen in 2011.

STICHTING POPCULTUUR WAGENINGEN

Vrijwilligerscollectief dat optredens en festivals organiseert op diverse locaties in Wageningen. Opgericht in april 2009. Zie www.facebook.com/popcultuurwageningen.

UNITAS

Jongerenvereniging, voorheen gevestigd aan de Generaal Foulkesweg, sinds 2009 zonder vaste locatie. Unitas werd in 1935 opgericht als studentenvereniging en stelde zich in 1972 open voor alle jongeren. Er was een actieve bandjescommissie, de 'baco'. Oud-leden van die commissie hebben de Stichting Popcultuur Wageningen opgezet.

WOETSTOK

Jaarlijks themafestival in het Torckpark. Wageningse muzikanten spelen muziek van de artiesten die in 1969 optraden op het legendarische Woodstock.

FEMINISERING AFDWINGEN?

Wageningen University heeft in Nederland het kleinste aandeel vrouwelijke hoogleraren met een eigen leerstoelgroep, bleek onlangs uit de Monitor vrouwelijke hoogleraren. Een aandeel dat afgelopen twaalf jaar niet steeg. Is het tijd voor dwingender maatregelen?

tekst Rob Ramaker illustratie Henk van Ruitenbeek

Liesje Mommer

Hoogleraar Plantenecologie en natuurbeheer

'Ik schaam me te werken bij een organisatie met zo'n slechte score op het gebied van genderbalans. We laten zo potentie liggen, want het is onomstotelijk bewezen dat diverse teams beter presteren. Bovendien maakt een betere gen-

derbalans de organisatie opener naar minderheden. Zelf ben ik niet a priori voor quota, maar het is een feit dat in twaalf jaar niets is veranderd en er dus iets anders moet gebeuren. **Ik denk dat het tijd is voor targets per kennis-eenheid. Vanuit het bestuursgebouw moet bovendien een duidelijk statement komen over het belang van dit thema.** Ook moeten alle leden van benoemingsadviescommissies – zeker bij de benoeming van een leerstoelhouder – een training in *gender awareness* krijgen.'

Bert Holtslag

Hoogleraar Meteorologie

‘Het is me niet duidelijk waarom in de monitor alleen naar leerstoelhouders wordt gekeken. **In Wageningen zie je juist het aantal vrouwelijke persoonlijk hoogleraren toenemen, terwijl het onderscheid tussen leer-**

stoelhouders en persoonlijk hoogleraren elders helemaal niet wordt gemaakt. Ik zou daarom alle hoogleraren meetellen, anders vergelijk je appels met peren. Ik weet verder niet hoe je het aantal vrouwelijk hoogleraren kunt laten toenemen, behalve door deelname aan tenure track. Streefcijfers – dat bijvoorbeeld 30 procent van de nieuwe hoogleraren vrouw moet zijn – zijn enkele jaar geleden al voorgesteld door een commissies waarin ik zelf zat. De toenmalige raad van bestuur heeft dat afgewezen.’

Katrien Termeer

Hoogleraar Bestuurskunde

‘Er is in ieder geval meer ambitie nodig. Het is goed als de universiteit uitsprekt te streven naar een evenwichtige man-vrouwverdeling en meer hoogleraren van over de hele wereld. Maar ik vind dat je

voorzichtig moet zijn met dwingende maatregelen. **Als vrouw wil je aangesteld worden omdat je de beste bent, niet vanwege een quotum.** Je kunt hoogstens benoemingsadviescommissies verplichten minimaal één vrouw uit te nodigen. Wat je wel kunt doen, is de *incentives* veranderen. Nu krijg je in Wageningen vier maanden uitstel binnen tenure track als je zwanger wordt, terwijl dat bij NWO een jaar is. Bovendien komen de kosten hiervan op het conto van leerstoelgroepen en niet van een gemeenschappelijk fonds. Zo worden leerstoelgroepen gestimuleerd om geen vrouwen aan te nemen.’

Bart Thomma

Hoogleraar Fytopathologie

‘Dit is beschamend en bedroevend. Het is voor mij geen verweer dat we het beter doen als je kijkt naar alle hoogleraren en niet slechts naar leerstoelhouders. **Ergens moet nog steeds een glazen plafond zitten.** Ik

weet niet wat we hier een-twee-drie tegen kunnen doen. Je kunt natuurlijk zeggen dat het dus tijd is voor quota. Maar ik dat denk dat je vrouwen daar ook geen goed mee doet. Je zegt dan in feite: blijkbaar redden vrouwen het niet op eigen kracht. Een van de opties waar volgens mij nooit serieus naar is gekeken, is scouting. Er zijn wel initiatieven om mensen te coachen, maar je kunt ook een stap eerder bewust gaan zoeken naar vrouwelijk talent.’

Ellen Kampman

Hoogleraar Voeding en ziekte

‘De organisatie moet structureel aandacht besteden aan genderbalans en daarom is het belangrijk dat hier geld voor is. Er bestaat al een actieplan dat wordt getrokken door Kristina Raab, maar zij wordt betaald uit Aspasiagelden van NWO. Het is niet duidelijk of haar contract wordt verlengd. Ik denk dat we een kans missen als dit actieplan niet verder wordt geïmplementeerd. Laten we een voorbeeld nemen aan het bedrijfsleven, waar al een veel betere balans bestaat aan de top. In Wageningen is een mooi begin gemaakt. **Nu moeten we doorpakken met het trainen van benoemingsadviescommissies, het opstellen van vrouw-vriendelijke personeelsadvertenties en doelgericht scouten van vrouwen.** Het is ook goed om studentes eerder na te laten denken over hun carrière.’

Wouter Hendriks

Hoogleraar Diervoeding

‘Zelfs heb ik twee keer een workshop *gender awareness* gevolgd. Daar ontdek je dat we allemaal vooroordelen – *mindbugs* – hebben. Dat zit in het systeem, op elke niveau van de organisatie. Ik vind dat Human Resources beleid moet voeren om meer vrouwelijke hoogleraren te krijgen. Zo kun je zorgen dat alle mensen in een benoemingsadviescommissie die workshop volgen. **Na-**

tuurlijk wil je de beste kandidaat aanstellen, maar je moet ook actief zoeken naar geschikte vrouwen binnen en vooral buiten je netwerk. Zelf ga ik hier ook bewuster mee om, bijvoorbeeld toen we laatst zochten naar opponenten voor een promotie.’

Marian Stuiver

Voorzitter van de WUR-council

‘Hier moet absoluut meer energie naartoe. We hebben concrete doelen nodig in elke laag van de organisatie. Dus voor elk type hoogleraar, maar ook voor de concernraad en de raad van toezicht, die nu vrijwel volledig uit mannen bestaan. **Wageningen UR stelt bij elk thema concrete doelen waar we ons aan binden, dus waarom hier niet?** En dan

gaat het niet alleen om gender, maar om diversiteit over de hele breedte. Iedereen met een beslissende rol in het aannemen van hoogleraren en managers moet een cursus *gender awareness* volgen. Ook vrouwen. Het onbewuste vooroordeel dat leiders mannelijk zijn, bestaat net zo goed bij hen. Een van de vragen die we hebben aan de raad van bestuur, is om het huidige genderactieplan voort te zetten nadat het komende maart afloopt. We moeten nu doorpakken.’

Leerstoelhouders, persoonlijk hoogleraren, bijzonder hoogleraren?

Hoe zit het nou echt met de man-vrouwverdeling bij Wageningen UR?

Lees het op Resource-online.nl, zoekterm ‘gender’.

STUDENTEN STAAN TE SPRINGEN OM SCHRIJFHULP

Wageningse studenten willen graag een steuntje in de rug om hun schrijfvaardigheid te verbeteren. Dat blijkt uit cijfers van het Wageningen Writing Lab, dat een jaar bestaat. Ruim tweehonderd studenten klopten in dat jaar aan bij het lab voor begeleiding bij een schrijfpdracht.

In oktober vorig jaar nam Joke Marinissen het initiatief voor een Wageningse schrijflab, in navolging van schrijfcentra in studentensteden als Nijmegen en Tilburg. Studenten leren hier van speciaal opgeleide studenten nieuwe schrijfstrategieën te ontdekken en toe te passen, of het nu gaat om de masterthesis of een essay tijdens de bachelor. In een jaar tijd voerde het lab bijna driehonderd gesprekken met meer dan tweehonderd bachelor- en masterstudenten.

De meeste gesprekken gingen over het schrijfproces, vertelt Marinissen. 'Dat varieert van vragen als "hoe interpreteer ik de opdracht" tot "hoe maak ik een tekstplan". Zeker voor internationale studenten is dat vaak een struikelblok. Die zijn namelijk niet altijd gewend om zelfstandig een opdracht te overzien en uit te voeren en kregen op hun oude universiteit meer instructie van de

docent.' Naast het schrijfproces komen er vragen aan bod over de structuur van de tekst, de stijl en de formulering.

De tutores zijn gespecialiseerd in schrijfvaardigheid en niet in de inhoudelijke kant van een project, waardoor de focus ligt op structuur en aanpak. De meeste studenten kunnen zelfstandig verder na een enkel gesprek, zo'n 15 procent heeft twee gesprekken nodig, een heel klein aantal meerdere gesprekken.

MEER PLEZIER

De driehonderd gesprekken zijn er meer dan Marinissen voor de proefperiode had verwacht. Het laat zien

dat er in Wageningen behoefte is aan een schrijflab, zegt ze. 'De studenten geven aan dat ze soms aandacht voor schrijven missen in hun opleiding en dat dit lab aansluit bij wat ze nodig hebben. Ze zeggen dat ze na de feedback van het schrijflab niet alleen met meer plezier schrijven, maar dat het schrijven ook sneller gaat en dat ze uiteindelijk ook hogere cijfers halen.'

Ook voor de universiteit is het aantrekkelijk om door te gaan met het schrijflab, zegt Marinissen. 'Ik verwacht dat studenten bijvoorbeeld hun thesis sneller en beter kunnen afronden, zodat de universiteit het huidige studierendement zal kunnen behouden, ondanks de

knelpunten die ontstaan door de groeiende studentaantallen. Het verlicht ook de druk op docenten, die door hun drukke programma niet altijd ruimte hebben om studenten voldoende te begeleiden bij het schrijfproces.'

Het schrijflab loopt sowieso door tot het eind van dit collegejaar. Of Marinissen en haar tutores daarna door kunnen gaan, is nog onduidelijk. De rector, die eind november een bezoek bracht aan het Writing Lab, was alvast onder de indruk. De seinen staan vrij gunstig, denkt Marinissen. Eind februari wordt besloten of het Wageningse schrijflab ook na de zomer zal blijven bestaan. **LvdN**

5 TIPS VAN WAGENINGEN WRITING LAB

1. HERSCHRIJVEN IS ONVERMIJDELIJK, REKEN OP MINSTENS 2 KEER
2. VERTEL JE VERHAAL AAN EEN BUITENSTAANDER. NEEM DAT DESNOODS OP EN SCHRIJF HET OP
3. LEES ZINNEN HARDOP VOOR OF LAAT ZE VOORLEZEN. JE HOORT DAN VANZELF OF ZE SOEPEL LOPEN EN AL DAN NIET TE LANG ZIJN
4. GEBRUIK (DIGITALE) NASLAGWERKEN VOOR STRATEGISCHE OPLOSSINGEN
5. MAAK EEN AFSpraak BIJ HET WRITING LAB 😊

Studenten, bedankt voor alle tips, reacties en foto's die we in 2015 van jullie kregen!

Ook meedoen in 2016? Dat kan. Resource staat altijd open voor nieuwtjes, ideeën, bloggers, vloggers en studentredacteurs.

Kijk op resource-online.nl, mail naar resource@wur.nl of kom eens langs op de eerste verdieping van Akkermaalsbos 14 (Nexus). De deur staat open.

ILLUSTRATIE: KIM PETERSE

‘MIJN BURN-OUT WAS EEN GOEDE LEVENSLES’

Laura van der Tuijn had een ideaalplaatje voor ogen: zo snel mogelijk haar diploma halen. Maar na twee jaar hard werken ging het mis. ‘Alle stoppen in mijn lijf sloegen door.’

‘Ik was net begonnen aan de master Nutrition and health toen ik merkte dat mijn motivatie om te studeren steeds minder werd. Eerst vond ik het niet zo gek. Ik was de hele zomer zoet geweest met mijn bachelorscriptie. Alles bij elkaar was ik al twee jaar aan het studeren en werken, met weinig vrije tijd. Dan is het niet vreemd dat je even geen zin meer hebt. Maar op een gegeven moment zat ik in de collegezaal en kon ik alleen maar denken: wat doe ik hier?’

Ik raakte mijn boeken nauwelijks aan, tot de tentamenperiode aanbrak. Ik was ineens zó bang om te falen. Ik zat van half negen ’s ochtends tot half elf ’s avonds te leren, ik wilde alles tot in detail weten. Maar als je twaalf uur per dag leert, neem je niks meer op. Op een gegeven moment moest ik huilen, want ik realiseerde me dat het niet ging lukken. Ik wilde graag alles onder controle hebben en dat had ik nu niet.

Op een avond, vlak voor Kerstmis, ging het mis. Ik begon onbearlijk te trillen, was misselijk en dacht dat ik moest overgeven. Die nacht lag ik wakker van de hartkloppingen. Het leek alsof alle stoppen in mijn lijf doorsloegen. Ik heb echt waardelose feestdagen gehad. Ik lag als een zoutzak op de bank, was prikkelbaar, overgevoelig voor licht en geluid. Ik had honger, maar kreeg niks

door m’n keel. Voor mij was duidelijk dat het geen griep was, ik voelde me anders ellendig.

De huisarts zei dat ik een burn-out had. Ik dacht: ik ben pas 23, dan kan ik toch wel gewoon werken en studeren? Het was fijn om een diagnose te horen, maar ik wilde niet lang thuis zitten. Daarom pakte ik na de kerstvakantie mijn studie weer op. Wel voorzichtig, en in overleg met de huisarts en de decaan. Ik ging ervan uit dat ik niet veel tijd nodig zou hebben om te herstellen, zolang ik maar rustig aan deed. In periode 3 ging dat goed, maar in periode 4 kreeg ik het al benauwd als ik naar het rooster keek. Toen heb ik weer een paar weken thuis gezeten, al heb ik niet echt mijn rust gepakt. Ik ging mijn stage en thesis regelen. In periode 5 ging het daardoor weer mis. Ik kon me niet concentreren en had weer last van trillingen.

Toen heb ik een afspraak gemaakt met de psycholoog. Mijn emmer was gewoon te vol en

stroomde over. Met de psycholoog ben ik gaan onderzoeken welke patronen er in mijn denken zitten waardoor ik vind dat het niet fout mag gaan. Ik moest leren om dingen los te laten, als ze niet gebeuren zoals ik wil. De psycholoog vroeg me: wat kan er misgaan? De wereld vergaat niets als je een keer een tentamen niet haalt.

Dat was wel confronterend voor me. Ik had een ideaalplaatje waarbij ik zo snel mogelijk mijn diploma zou binnenhalen en nu heb ik een jaar uitloop. Maar ik

heb geleerd het te accepteren. Wat is nu eigenlijk een jaar uitloop op een heel mensenleven? De burn-out is een heel goede levensles voor me geweest. Ik ben nu 24 en ik heb al dingen geleerd over mezelf waar ik de rest van mijn leven baat bij ga hebben. Hopelijk kan mijn verhaal ervoor zorgen dat studenten niet in dezelfde valkuilen stappen als ik. Je hoeft niet alles tegelijk te doen, en het hoeft niet allemaal perfect. Je bent op de universiteit om te leren. Vooral over jezelf.’ **LvdN**

ILLUSTRATE: EVA VAN SCHIJNDEL

‘STRESS NIET NEGEREN’

De Wageningse studentenpsychologen kregen in 2014 ruim 30 procent meer hulpvragen dan in 2013. Vooral het groeiend aantal studenten met studiegerelateerde problemen, zoals stress, valt op. Aanhoudende stress kan leiden tot een burn-out, zegt studentenpsycholoog Ineke Leenders. ‘Als je stress negeert, kunnen de stoppen op een gegeven moment doorslaan.’ Studenten met een burn-out zijn vaak een tijd uit de running. Een handjevol studenten in Wageningen heeft het advies gekregen om de studie tijdelijk neer te leggen. De studentenpsychologen proberen samen met de studenten te achterhalen wat de achtergrond is van hun gedrag en hoe ze patronen kunnen doorbreken.

PUBEREN

Rondwormen leven 30 tot 40 procent langer door toediening van mianserine, hebben wetenschappers van het Scripps Research Institute in Californië ontdekt. Het spul verlengt met name de jeugd. Het ultieme levenselixier. En het wordt nog gekker: mianserine is een antidepressivum! Maar goed, we hebben het hier over wormen. Effecten op de mens zijn nog niet duidelijk. Wie wil er trouwens twee keer zo lang puberen?

GRAPSIG

Kun je humor meten? Ja, zeggen wiskundigen van de Universiteit van Alberta. Nonsenswoorden blijken grappiger naarmate hun entropie lager is, oftewel ze onvoorspelbaarder zijn, blijkt uit onderzoek onder studenten. Die lagen bij wijze van spreken dubbel bij woorden als *snunkoople* of *quingel* en glimlachten hooguit bij *octeste* of *heashes*. De studenten kregen studiepunten voor hun deelname. Een lachertje.

Q

Amerikaanse onderzoekers van de North State University hebben een nieuw materiaal gemaakt: Q-koolstof. Harder dan diamant, magnetisch en het licht op als je er energie aan toevoegt. Ze kunnen er voorlopig alleen nog maar extreem dunne laagjes van maken. Maar de diamantindustrie kan de borst alvast nat maken. *Q-diamants are a man's best friend.*

BLAUW

Alle mensen met blauwe ogen stammen van dezelfde voorvader af. En die leefde zesduizend tot tienduizend jaar terug, concluderen Deense wetenschappers na bestudering van 'blauwogig dna' van over de hele wereld. Allen hebben op precies dezelfde plek in het dna een mutatie die ervoor zorgt dat ze weinig melanine aanmaken en dus blauwogig zijn. Waar die persoon leefde is niet bekend.

Fietsgevaar achter de Bongerd

De tijdelijke omleiding voor fietsverkeer tussen de Leeuwenborch en de campus veroorzaakt veel frustratie en (bijna-)botsingen. Vooral het onverharde stukje door het struikgewas achter sporthal de Bongerd zou te smal en slecht verlicht zijn, waardoor er ongelukken ontstaan.

De omleiding is nodig, omdat er een tweede sporthal verrijst waar oorspronkelijk het fietspad liep. Maar het smalle, onverharde stukje in de route is echt gevaarlijk, zegt een studente die er vaak langskomt. 'Ik heb al regelmatig bijna iemand onder mijn fiets gehad. Vooral oudere mensen die van de tennisvelden het schelpenpaadje oplopen. Zij verwachten geen fietsverkeer van de andere kant en fietsers verwachten hen niet.'

Henri ten Klooster, manager van sportcentrum de Bongerd, begrijpt

de frustratie.

'Het is inderdaad geen optimale situatie, maar we doen ons best een zo goed en kort mogelijke verbinding tussen de Leeuwenborch en de campus te behouden.' Voor de veiligheid zijn er linten en dranghekken geplaatst en is er een 10 kilometerbord geplaatst om fietsers af te remmen, aldus Ten Klooster. 'Helaas kunnen we het onverharde paadje niet breder maken, want daarvoor zouden we bomen moeten weghalen en dat is niet de bedoeling.' Wel komen er zo snel moge-

FOTO: REMO WORMMEESTER

lijk nog twee lampen bij het zandpad te staan.

Heel lang zal de situatie niet meer duren, zegt Ten Klooster. Eind februari is de nieuwe sporthal klaar. Dan komt er een nieuw, breed en goed verlicht fietspad. **3 AJ**

Overstap naar Ziggo niet probleemloos

De overgang van het WUR-netwerk naar Ziggo verloopt niet overal op rolletjes. De afgelopen twee weken zijn de Idealis-complexen aan de Marijkeweg, Binnenveld, de Haarweg en Asserpark aangesloten op het netwerk van Ziggo. Het betreft ongeveer de helft van alle 4244 nieuwe aansluitingen.

Bij sommige studenten leverde de overstap meteen bij de eerste keer opstarten al problemen op, omdat de registratie niet lukte. Anderen vertellen dat internet sinds de overgang naar Ziggo regelmatig uitvalt en beduidend trager is dan het WUR-netwerk. De helpdesk van Ziggo wordt verschillend ervaren. Waar de ene student tevreden is met de service omdat de problemen vrijwel meteen werden opgelost, is een ander juist zeer ontevreden.

'Ik heb contact opgenomen met Ziggo omdat internet er steeds uitknalt en traag is', zegt Marijkewegbewoonster Charlot, die momenteel voor haar studie erg afhankelijk is

van internet. 'Het advies luidde dat ik af en toe geduld moet hebben en mij dan opnieuw moet registreren.'

Ziggo heeft het bedrijf ITTdesk uit Hoevelaken ingeschakeld om problemen te inventariseren en op te lossen. Bernard Edelenbos van ITTdesk ziet geen grote proble-

men. 'Volgens de huidige normen verloopt het normaal.' Studentenhuisvester Idealis volgt alles nauwgezet. Woordvoerder Corina van Dijk: 'We vinden het heel vervelend dat studenten problemen onder vinden bij de overgang. Het is helaas onvermijdelijk dat mensen met tijdelijke internetonderbrekin-

gen te maken krijgen.'

In verband met de zelfstudie-week en de tentamenweek zullen deze en volgende week even geen andere Idealis-complexen overgaan naar Ziggo. Op 13 januari moeten alle complexen zijn aangesloten. **3 CN**

De bewoners van studentenhuis Bolus 9 sleepten een kerstboom in de wacht met de foto van hun in drank gedrenkte sinterklaasverkleedfeest.

De winnende foto in volle glorie zien? Kijk op resource-online.nl.

AFLEVERING 62 - MORTIERSTRAAT 14B <<

Tekst
Rob
Ramaker

Wat voorafging: Vera heeft al een tijd een relatie met Robby. Onlangs nam Ruben, een jongen met wie ze heeft gedatet, contact met haar op.

Lightsaber

Zes.' Willem-Jan keek op van de dobbelsteen. 'Filippo mag een cadeau uitpakken.' Op aandrigen van Willem-Jan ('sinterklaasfan tot op het bot') dobbelden ze vanavond met alle huisgenoten. Filippo pakte één van de vele cadeaus in groen inpakpapier. Deze waren allemaal gekocht door Willem-Jan, die nogal bijzondere ideeën had over het perfecte sinterklaascadeau.

'Geez, a shape to make ice cubes in the form of penises', zei Filippo. 'Thank you santa, desperate to hold onto this one.' Hij trok een gekke bek waardoor de mijter van zijn hoofd viel. Om hem heen werd gelachen, alleen Vera was stil. Al de hele avond keek ze nauwelijks op van haar smartphone.

'Waarom lach je niet liefje?', fluisterde Robby, net hoorbaar voor de anderen. 'Laat me nou', zei ze, en draaide van hem weg om een hand pepernoten te pakken.

Ondertussen scheurde Bianca het papier van een plastic lightsaber en maaide in het rond om het geluidseffect te laten horen. De huisgenoten lachten bulderend, behalve Vera, die met haar armen over elkaar zat.

'Is er iets, snoepje?', zei Robby, en legde zijn hand op Vera's schouder. Ze trok haar lichaam weg zodat zijn hand eraf viel.

'Nee-hee!', zei ze, net iets harder dan bedoeld. De huisgenoten probeerden het gekissebis te negeren. Wel keken Bianca en Derk elkaar aarzelend aan. Wat was er toch met Vera? Ondertussen trok Willem-Jan onverstoorbaar het ene biertje na het andere open en deelde ze rond.

'Kom, dobbelen Derk', moedigde hij aan. 'Pak die zes. Er lig-

ILLUSTRATIES: KIM PETERSE

gen echt nog wat pareltjes.' Het spel ging door. Willem-Jan juichte omdat hij vier had gegooid en rukte de lightsaber uit Bianca's handen. 'Mine!'

Tijdens haar beurt gooide Vera de dobbelsteen snel van zich af. Zes. Stuurs kijkend pakte ze een verfromfaaid boek uit. Op de voorkant stond een vrouw met enorme borsten in een leren pak. Willem-Jan lachte besmuikt.

'Wat moeten we nou met al die rotzooi die je hebt gekocht?', vroeg Vera, om het boek ruw terug te gooien op de stapel.

'Liefje, doe nou even gezellig...', zei Robby, die steeds zachter begon te praten.

'Laat me nou maar, Ruben.' Opeens werd het doodstil.

'Hoe noemde je me?' Robby's stem klonk opeens heel anders. Vera had zich hier waarschijnlijk wel uit kunnen redden, als ze niet vuurrood werd.

'Eh...' Ze keek om zich heen, zoekend naar houvast.

'Wie is Ruben?' Vera barstte in tranen uit, rende naar haar kamer en sloeg de deur dicht. De stilte werd verbroken door Willem-Jan die onvast begon te zingen. 'Dag sinterklaasje dá-haag, dá-haag Zwarte piet.'

Resource volgt de belevenissen in de Mortierstraat 14B

Geen tentamens na Bevrijdingsdag

Studenten kunnen dit jaar rustig uitbrakken na Bevrijdingsdag. De raad van bestuur heeft in overleg met de studentenraad besloten dat er op 6 mei geen tentamens zullen zijn.

Omdat er vanaf periode 5 ook tentamens plaatsvinden in de nieuwe sporthal, komt er meer ruimte in het tentamenrooster. De raad van bestuur heeft de studentenraad enkele suggesties voorgelegd voor het gebruik van deze extra ruimte: geen tentamens op 6 mei, geen avondtentamens of geen

tentamens op de vrijdag van de zelfstudieweek. Uit een enquête van de studentenraad onder zo'n 350 studenten, bleek dat 77 procent het liefst de dag na Bevrijdingsdag tentamenvrij wil houden.

Op 5 mei helpen veel studenten als vrijwilligers bij de verschil-

lende podia van Bevrijdingspop, legt Bram Kerssemakers van studentenpartij VeSte uit. Als je tentamen hebt op 6 mei, kan je eigenlijk niet helpen of feesten op Bevrijdingsdag. 'Het is jammer dat je dan als student de dag van de vrijheid niet kan vieren.'

'Er zijn dus geen officiële tentamens ingeroosterd op 6 mei, maar individuele docenten kunnen in principe wel iets anders plannen op die dag, als ze dat wil-

len', zegt Simon Vink, woordvoerder van de raad van bestuur. Volgens hem zijn de docenten ook wel blij met de extra vrije dag, omdat die dit jaar toevallig op de vrijdag na hemelvaart valt.

In 2013 eiste de studentenraad ook al tentamenvrij na Bevrijdingsdag. Toen werd uiteindelijk alleen de ochtend van 6 mei vrijgehouden en moesten veel studenten in de middag wel aan de slag. **IK**

>> FEESTEN

De beste feesten volgens Wageningen Uitgaans Promotie. Voor alle feesten, check www.wageningenup.nl.

WAGENINGENUP

CERES - PROPPENFEEST

Vrijdag 18 december van 23:00 tot 05:00

Vrijdag 18 december is de laatste dag voor de kerstvakantie. Alle tentamens zijn achter de rug, tijd voor een feestje. Zoals elk jaar is het proppenfeest bij Ceres. Een mooi feestje voor alle studenten die nog in Wageningen zijn.

CAFÉ LOBURG - THE DOORS ABSOLUTELY LIVE

Zaterdag 19 december van 22:30 tot 04:00

This tribute is going to be fabulous for all those who love The Doors and their songs. The band performed at the Woetstokfestival in June 2015 and were such a smash hit that LoburgLive asked them to perform there. The resemblance to the real Doors is stunning. The event will start at 22:30 with the guys from Baobab playing

vinyl. The Doors tribute band will rock your socks from 23:30. Tickets are available at the door for €5. No presale, no reservations.

JUNUSHOFF - UNITAS: NEW YEAR PARTY

Donderdag 31 december van 23:45 tot 04:00

Raise your fist, shout out loud and celebrate the New Year! Participate in an epic battle of 'Red vs Blue'. Electro, Pop, Rock, Drum 'n' Bass, Hardcore and a lot more genres will be battling each other. Show your preference with the red or blue light provided and decide who wins. Also visit our 80s & 90s disco in the second area and enjoy a free drink at the entrance. Buy your ticket (€15) online or at Generaal Foulkesweg 74, Heerenstraat Theater, Junushoff Theater or Bblthk.

>> HET ECHTE WERK

'IK HEB GELEERD OM NIKS TE DOEN'

Wie? Donya Madjdian, pas klaar met de master Health and Society

Wat? Vier maanden stage bij ngo The Nepal Trust

Waar? Humla district, Nepal

'Humla is een erg afgelegen gebied. De dichtstbijzijnde weg was negen dagen lopen, waardoor je er alleen met een vliegtuigje kon komen. Doodeng. De piloot vloog alleen als de lucht blauw was. Ik stond uren te wachten tot we konden opstijgen.

Ik deed onderzoek naar de voedselverdeling in huishoudens. De dorpjes in Humla zijn interessant, omdat hindoes en boeddhisten er naast elkaar wonen. Zij hebben verschillende familiesystemen. Boeddhistische vrouwen trouwen meerdere mannen van één familie en zijn relatief welvarend, mede doordat land in de familie blijft. Verdeling van voedsel binnen de huishoudens is gelijk. In de hindoeïstische, monogame gemeenschap zag ik vrouwen die erg werden gediscrimineerd en bijna allemaal ondervoed waren doordat ze enkel restjes eten. Het leven van de vrouwen en meisjes is zo uitzichtloos dat ik veel meisjes kreeg aangeboden.

Mijn gastgezin sprak geen Engels. Niemand in het hele district eigenlijk, afgezien van mijn vertaalster. Ik had een kamertje van twee bij één in een lemen huisje, waar ratten over het plafond liepen. Maar je past je snel aan. Er was nauwelijks elektriciteit waardoor ik opstond met de zon en naar bed ging met zonsondergang. Vaak viel de elektriciteit uit. Daar zat ik dan met mijn MacBook.

Ik heb geleerd om niks te doen. Ik wilde twee keer op een dag een interview doen, maar dat lukte vaak niet, omdat de vrouwen op het land

werkten. Ik had de keuze om me eenzaam te voelen of om te gaan met de rust. Op een gegeven moment kon ik de hele dag zitten en kijken naar de bergen en mooie omgeving en niks doen, nergens aan denken. Ik dacht: dit moet ik vasthouden. Maar eenmaal in Nederland moest ik heel mijn rapport nog schrijven.

Op een gegeven moment kwam er een groep Nederlandse toeristen naar het district als pilot om te kijken of toerisme daar werkt. Het waren typische lange, blonde Nederlanders, waardoor ze nog meer kinderen in hun handen gedrukt kregen dan ik. Ze liepen daar met zijn allen te huilen, omdat het allemaal zo shocking was. Toen ik hun tentenkamp zag, ben ik de berg afgerend. Het was zo fijn om Nederlands te kunnen praten en ze hadden chocopasta, chocola en kaas bij zich. Ik heb een stukje kaas nog nooit zo gewaardeerd.' MvdH

FOTO: BYVALET/SHUTTERSTOCK.COM

MEANWHILE IN... <<

Ondertussen in... Aruba

In het nieuws: De zeespiegelstijging is een direct probleem voor Aruba. Dat verklaarde premier Eman van het eiland op de klimaatconferentie in Parijs. Ervaren Arubanen dat zelf ook zo?

Commentaar door Omar El Hage, student Bedrijfs- en Consumentenwetenschappen

'Het was de eerste keer dat ik de premier hoorde praten over de dreiging van een stijgende zeespiegel in Aruba. Ik vind het zelf een groot gevaar voor ons eiland. Ik zie het al voor me: stranden zullen deels verdwijnen en gebouwen komen onder water te staan. Dat is een ramp. Een groot deel van onze economie draait op toerisme. Alle toeristen blijven dan weg. Ik klink negatief, maar het is moeilijk om het anders te zien met de huidige klimaatveranderingen. Onder mijn vrienden in Aruba lijkt niemand zich echt zorgen te maken. Ze beseffen dat het een probleem is, maar zolang ze de effecten niet zien, maken ze zich geen zorgen. Het grote probleem is: in actie komen als de gevolgen zichtbaar zijn, is te laat. Klimaatverandering kun je in Aruba nu al aan den lijve ondervinden. Mijn grootouders klagen erover op Skype. Op het land dat zij bezitten, stonden vroeger veel bomen. Tegenwoordig is dat lastig door de droogte. Ik ben benieuwd hoe hun land eruitziet als ik over twee weken naar Aruba vlieg. De overheid probeert ons eiland volledig zelfvoorzienend in haar energiebehoefte te maken. Dit wil ze in 2020 bereiken. Een goed initiatief. Ook bij de mensen dringt het langzaam door dat handhaven van de huidige manier van leven geen optie is. Net als veel anderen hoop ik dat er deze keer wel een bindend akkoord tot stand komt in Parijs. Een akkoord dat de uitstoot van broeikasgassen beperkt en terugdringt. Mijn "thuishuis" loopt in de toekomst daadwerkelijk gevaar door klimaatverandering. Dat vind ik heel raar. Nu moeten we in Parijs stappen zetten zodat Aruba en de rest van de wereld een kans hebben in de toekomst.' **LdP**

PAGINA 16

DE ANTWOORDEN OP DE QUIZVRAGEN

1. D	9. B	13. D
2. A	10. C	14. A
3. B	11. C	15. A
4. D	12. C	16. C
5. D	(A: Bram de Vos, nieuwe directeur	17. ABCD
6. A	Alterra, B: Arthur Mol, nieuwe	18. D
7. C	rector, D: Ingrid Lammerse, nieuwe	19. B
8. A	directeur HR)	20. C

PROFILE Roel Peerenboom

DE FIETSSPECIALIST

...daar mag je méér van verwachten!

Mag je dit jaar weer een fiets kopen via **OPTARE fietsplan?** Dan ben je bij **ons** aan het juiste adres!

Gazelle Orange C7+

Insteekketting of fietscomputer naar keuze!

nu voor:

1250.-

Inclusief
**3-jarige ENRA
diefstal + schade-
verzekering**
en **3 jaar
onderhoud**

Deze actie is ook geldig op andere (merken) fietsen,
E-bikes, racefietsen en mountainbikes

Profile Roel Peerenboom | Lawickse Allee 5 | 6701 AN Wageningen
| 0317 412 103 | www.profilepeerenboom.nl

Forum Irregular Opening Hours Christmas Holidays 2015

	2015	The Building	The Library	Student Desk IT Service Point	WURshop	Restaurant	Grand Café	Wageningen in'to Languages
Monday	21 December	8 am - 11 pm	8.30 am - 5.30 pm	12 pm - 2 pm	10 am - 2 pm	Closed	11.30 am - 1.30 pm	Closed
Tuesday	22 December	8 am - 11 pm	8.30 am - 5.30 pm	12 pm - 2 pm	10 am - 2 pm	Closed	11.30 am - 1.30 pm	Closed
Wednesday	23 December	8 am - 11 pm	8.30 am - 5.30 pm	12 pm - 2 pm	10 am - 2 pm	Closed	11.30 am - 1.30 pm	Closed
Thursday	24 December	8 am - 8 pm	8.30 am - 4 pm	Closed	10 am - 2 pm	Closed	Closed	Closed
Friday Christmas	25 December	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Saturday Christmas	26 December	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Sunday	27 December	10 am - 6 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Monday	28 December	8 am - 8 pm	8.30 am - 5.30 pm	Closed	Closed	Closed	11.30 am - 1.30 pm	Closed
Tuesday	29 December	8 am - 8 pm	8.30 am - 5.30 pm	Closed	Closed	Closed	11.30 am - 1.30 pm	Closed
Wednesday	30 December	8 am - 8 pm	8.30 am - 5.30 pm	Closed	Closed	Closed	11.30 am - 1.30 pm	Closed
Thursday	31 December	8 am - 8 pm	8.30 am - 4 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Friday New Years day	1 January	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Saturday	2 January	10 am - 6 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed
Sunday	3 January	10 am - 6 pm	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed	Closed

During working hours, the building is open to the public. After working hours, entrance is only possible with a WUR card.

Orion Irregular Opening Hours Christmas Holidays 2015

	Date	Monday to Sunday
The Building	21 December to 3 January	Closed
Bike basement	21 December to 3 January	Closed
Restaurant	21 December to 3 January	Closed
The Spot	Available for Christmas celebrations, email your request to osp.fb@wur.nl Check the opening days and hours during Christmas Holidays on facebook.com / TheSpotOrion	

Leeuwenborch Irregular Opening Hours Christmas Holidays 2015

	The Building	Coffeebar / Restaurant	Library
21, 22, 23 December	7 am - 10.30 pm	9.30 am - 3 pm	9 am - 5 pm
24 December	7 am - 6 pm	9.30 am - 3 pm	9 am - 4 pm
25, 26, 27 December	Closed	Closed	Closed
28, 29, 30 December	7 am - 6 pm	9.30 am - 3 pm	Closed
31 December	7 am - 6 pm	Closed	Closed
1 January	Closed	Closed	Closed
2 January	8 am - 5.30 pm	Closed	Closed
3 January	Closed	Closed	Closed

After 6 pm entrance is only possible after registration at the reception desk.

Mededelingen

Softbal iets voor jou?

Ook komend seizoen komt het Wageningse Matchmakers uit in de softbalcompetitie met heren- en dames-teams. Het niveau van onze spelers en speelsters varieert van ervaren tot beginners. We zijn op zoek naar nieuwe leden, dus heb je eerder gespeeld, of wil je wel eens weten hoe het nu is om softbal als wedstrijd sport te doen, en niet zoals op de middelbare school, neem dan contact met ons op, liefst per email: hscmatchmakers@gmail.com. Je kunt de eerste drie keer kosteloos meetrainingen. hscmatchmakers.blogspot.nl

Theater maken of spelen?

Stichting Lens start met de voorbereiding van de Griekse tragedie Antigone. O.l.v. de regisseur Joeso Peters gaat de groep op zoek naar een geschikte bewerking waarin de locatie een extra dimensie geeft aan het spel. De productie loopt van januari t/m juni. Iedereen die geïnteresseerd is in toneelspelen en theatermaken is welkom voor een kennismaking op 7 januari in theaterzaal De Wilde Wereld.

WWW.STICHTINGLENS.NL

Het Klimaatstraatfeest

Energie besparen is nog nooit zo leuk, lonend en makkelijk geweest! Meld je aan met je collega's, burens, sport-/studieclubgenoten of studentenafdeling en win klimaatpunten door met zoveel mogelijk mensen energie te besparen tijdens het stookseizoen. Degene die aan het einde van de competitie de meeste punten heeft gescoord, wint een fantasie

stisch straatfeest. Green Office en de gemeente Wageningen stellen extra prijzen beschikbaar voor de beste Wageningse deelnemers.

WWW.KLIIMAATSTRAATFEEST.NL

agenda

donderdag 10 december t/m woensdag 13 januari

FILMS VOOR STUDENTEN

Bij filmhuis Movie W veel films, zoals: Mustang, een speels Turks familiedrama over moderne zusjes versus oude tradities; Ixcanul, een mooi drama over de liefdesperikelen van een pubermeisje in een geïsoleerde Mayagemeenschap; Life, een eigenzinnig verhaal over James Dean en Dennis Stock die van Dean een beroemde foto maakte; Crimson Peak, een fantasiehorror in een mysterieus huis waarin een echtgenoot niet is wie hij lijkt te zijn. Locatie Movie W: Wilhelminaweg 3A.

WWW.MOVIE-W.NL

zaterdag 12, donderdag 17, zaterdag 19 december, 20.30 uur

STICHTING LENS BRENGT HIPPOLYTOS

Meer dan 2500 jaar geleden schreven de grote Griekse schrijvers hun tragedies. Dit jaar speelt Theatergroep Lens één van deze klassiekers: Hippolytos van Euripides. Zeven spelers en een percussionist brengen deze tragedie tot leven. In drie maanden tijd hebben de spelers samen met de regisseur gezocht naar een vorm voor deze tragedie: muziektheater waarin spel en percussie samenvloeien. Locatie: Theater De Wilde Wereld, Burgtstraat 1 Wageningen.

WWW.STICHTINGLENS.NL

vrijdag, 11 & 12 december, 20.00 uur

WINTERCONCERT WSKOV

Na het afscheid van Ger Vos, die 30 jaar lang de Wageningse Studenten Koor en Orkest Vereniging leidde, is het nu de beurt aan Krista Audere. Deze ervaren koordirigent uit Letland pakt meteen flink uit met a capella stukken van Chilcott, Byrd en andere Britse componisten. De muziek focust op de positieve aspecten van de dood: de gevonden rust en een nieuwe reis in het verscheid. O.l.v. Frank Adams brengen koor en orkest dit thema tot een hoogtepunt in Vaughan Williams' Toward the Unknown Region. Het orkest heeft daarnaast een glansrol in de uitvoering van de 1ste symfonie van Mendelssohn en een verzameling van Bruckner. Locatie: Aula Wageningen UR, Gen. Foulkesweg 1 Wageningen.

WWW.WSKOV.NL

Friday, 1 January, 0.30-5.45

NEW YEAR'S EVE: RED V BLUE

Raise your fist, shout out loud and participate in an epic battle between Electro, Pop, Rock, Drum 'n' Bass, Hardcore. Show your preference with a red or blue light. The winning music genre will play until the next battle starts. Or join our 80s & 90s disco. Tickets € 15. Venue: Junushoff theatre

WWW.JVUNITAS.NL

Deadline indienen: één week voor verschijningsdatum (max. 75 woorden). Mail: resource@wur.nl

colofon

Resource is het magazine en de website voor studenten en medewerkers van Wageningen UR. Resource magazine verschijnt tweewekelijks op donderdag.

Redactieadres

Akkermaalsbos 14, 6708 WB Wageningen (Nexus, gebouw 117, bode 31). Postbus 409 6700 AK Wageningen. Secretariaat: Thea Kuipers, resource@wur.nl, 0317 484020 Website: www.resource-online.nl. ISSN 1389-7756

Redactie

- Edwin van Laar (hoofdredacteur) edwin.vanlaar@wur.nl, 0317 482997
- Lieve de Kwant (eindredacteur) lieve.dekwant@wur.nl, 0317 485320
- Roelof Kleis (ecologie, sociale wetenschappen, economie) roelof.kleis@wur.nl, 0317 481721
- Koen Guiking (webredacteur) koen.guiking@wur.nl, 0317 488190
- Linda van der Nat (studenten, onderwijs) linda.vandernat@wur.nl, 0317 481725
- Rob Ramaker (voeding, visserij) rob.ramaker@wur.nl, 0317 481709
- Albert Sikkema (plant, dier, organisatie) albert.sikkema@wur.nl, 0317 481724

Aan Resource werken mee

Guy Ackermans, Jeroen Bok, Ton van den Born, Alexandra Branderhorst, Susie Day, Stijn van Gils, Aart-Jan van de Glind, Clare McGregor, Hoger Onderwijs Persbureau, Milou van der Horst, Amy Jansen, Nicole Janssen, Iris Keizer, Jan-Willem Kortlever, Kito, Hilde de Laat, Sven Menschel, Carina Nieuwenweg, Rik Nijland, Onnika van Oosterbosch, Derek Pan, Kim Peterse, Camilla Ponte, Lucas du Pré, Simone Rijlaarsdam, Henk van Ruitenbeek, Eva van Schijndel, Kristina Simonaityte, Twan van der Slikke, Joris Tielens, Pascal Tieman, Kees van Velu, Veronika Wehner, Daniël Dreadson, Clare Wilkinson, Rob de Winter, Remo Wormmeester

Vormgeving

Geert-Jan Bruins

Druk

Tuijtel, Hardinxveld-Giessendam

Abonnement

Een abonnement op het magazine kost €58 (buitenland €131,50) per academisch jaar. Opzeggen voor 1 augustus.

Advertenties

Extern: Bureau van Vliet, 023 5714745, m.dewit@bureauvanvliet.com
Intern: Thea Kuipers, resource@wur.nl, 0317 484020

Uitgever

Marc Lamers, Corporate Communications & Marketing Wageningen UR

klimaatneutraal
natureOffice.com | NL-215-190920
gedrukt

FSC
www.fsc.org
MIX
Papier van
verantwoorde herkomst
FSC® C007225

CineMec

Laan der Verenigde Naties 150
www.cinemec.nl / 0900 - 321 0 321

FILM

v.a. 17 dec

MANNEN-HARTEN 2

FILM

v.a. 17 dec

PUBLIEKE WERKEN

FILM

v.a. 16 dec

STAR WARS 3D

DONDERDAGAVOND €4 STUDENTENKORTING

NAAR HET BOEK VAN THOMAS ROSENBOOM

...30 JAAR NA RETURN OF THE JEDI

Everts & Weijman
beleef groen, geniet groen

Uw ervaren en creatieve hovenier voor tuinontwerp, tuinonderhoud en volledige tuinaanleg

Renkum 0317-313521 www.everts-weijman.nl

>>TYPICAL DUTCH

ILLUSTRATIE: HENK VAN RUITENBEEK

Exercise in all weathers

It was a cold November night last year, and I was still adapting to temperatures below 25°C. I was on my way home from the Leeuwenborch, steadying my almost-shivering limbs. And suddenly a girl was zooming past me in her jogging shoes and sports outfit, which barely covered her arms and legs. Is she human, I asked myself?

One thing I find interesting in Netherlands is the fact that people over 60 can still enjoy life to the full. Even some of my lecturers are already in their 60s and they are still sharp and witty. It's so different back home, where people like them have already experienced their first (or second) heart attack and have diabetes or osteoporosis. I suspect this has something to do with cycling around every day. It's a no-brainer that daily exercise can protect you from age-related diseases.

But apparently, for Dutch people cycling around town every day is not enough exercise. Day and night, even when it's windy or rainy, I keep seeing people running diligently around town or the jogging track at De Bongerd. I find it amazing that those people choose to run when a mere mortal like me chooses to sit as close as possible to the heater. Maybe it has something to do with the so-called 'thermal pants' they wear. In any case, it shows their respect for their bodies, and it's a good habit that I should pick up during my stay here. **📍 Ferdy Sechan, MSc student of Biotechnology, from Indonesia**

Do you have a nice anecdote about your experience of going Dutch? Send it in! Describe an encounter with Dutch culture in detail and comment on it briefly. 300 words max. Send it to resource@wur.nl and earn twenty-five euro and Dutch candy.

[NL]

SPORTEN IN DE KOU

Rillend van de kou was Ferdy Sechan onderweg naar huis toen een vrouwelijke jogger langs kwam rennen, in een outfit die haar armen en benen nauwelijks bedekte. Nederlanders, die elke dag fietsen, vinden blijkbaar dat ze nog niet genoeg bewegen. Terwijl een gewone sterveling als Ferdy het liefst bij de verwarming zou zitten, gaan Nederlanders in weer en wind hardlopen. Het is een gezond volkje. In Indonesië hebben zes-tigers vaak al een hartaanval gehad, of diabetes. Zo niet in Nederland.